

גליון מס. 110 • ט"ו בשבט תשמ"ח • 4.2.88
שבוע ספורט
DAVIS CUP
NABISCO
בהצלחה, בפאלרמו!!
טניס: האיטלקים
כדורגל: מה בנבחרת
טוס עם "שוויצריה הקטנה" לשוויצריה הגדולה!
30 כרטיסי טיס
לשוויצרי
לאוספי 5 עטיפו
של שוקול
"שויצריה הקטנ
איך משתתפים בהגרלה
■ איספו 5 עטיפות של שוק
„שויצריה הקטנה" (מכל טעם ש
באריזות 100 גרם או 200 ג
הכניסו למעטפה, ציינו את שמ
וכתובתכם.
השלימו את הסיסמא „טוב ל
שויצריה _____ של עלית". כ
שתשלחו יותר מעטפות יג
סיכוייכם לזכות.
■ שילחו את המעטפה למ
„שויצריה הקטנה", ת.ד.
תל־אביב 61012.
■ בתקופת המבצע
10.2.88 יוגרלו בכל שבוע
(21.1.88) 6 כרטיסי טיסה
מיסים) לשויצריה. ובסה"כ יוגרלו
כרטיסי טיסה לשויצריה.
■ בהגרלה השבועית תשתת
המעטפות שתגענה עד
■ שמות הזוכים יתפרסמו בעתונים
אישיות ישלחו לבתי הזוכים.
■ המבצע בתוקף עד 10.2.88. ההגרלות
בנוכחות רואה חשבון, נציג עלית ונציג
הפרסום.
■ ההשתתפות אסורה על עובדי עלית
משפחותיהם ועל עובדי פרסום
(יעקבסון) ובני משפחותיהם. המבצע
לתקנון הנמצא במשרדי החברה.
שוויצריה הקטנה
chocolate with hazelnuts
עלית

בחסות שר החינוך והתרבות, מר **יצחק נבון**

בחסות חברת LON® COSMETICS

מכריזים על תחרות לבחירת
צברי השנה '88

קריטריונים לבחירה:

- מעורבות חברתית ופעילות ציבורית.
- מילוי תפקידים בבית הספר.
- גילויי התנדבות.
- הופעה נאה השומרת על סגנון ישראלי.

לנבחרים יוענקו פרסים יקרי־ערך

נערות ונערים, גילאי 15–18
מוזמנים להגיש את מועמדותם לתחרות

טופס הרשמה

לכבוד מערכת "מעריב לנוער" / "צברי השנה"
ת.ד. 20020, תל־אביב 61200

☐ רצוני להגיש את מועמדותי לתחרות "צברי השנה"
☐ רצוני להמליץ על מועמד(ת) לתחרות "צברי השנה"
(מחק את השורה המיותרת)

שם מלא של המועמד(ת)____________

כתובת מפורטת____________

מספר טלפון________ כיתה________ בית ספר________

אם התלוש מוגש על ידי ממליץ, נא לציין שם, כתובת ומספר טלפון.

זה קרה/יקרה

א. טבק

מרכז מכבי: "בנק שחקנים"

אריה חביב, השוער בעל השיא הישראלי באי ספיגת שערים (927 דקות, שנסתיימו בשבת האחרונה בליגה), התקרב לשיאו של דינו זוף האיטלקי – אבל לא ישאר עונה נוספת בהפועל חיפה. הדבר איננו תלוי בו – זו החלטה שנתקבלה במרכז מכבי, שהחליט להקים "בנק שחקנים", במטרה לעזור לקבוצותיו.

בהתאם לסיכום שהושג עם מכבי נתניה, היא תפוצה כספית תמורת כרטיס השחקן של חביב, מאחר שהשוער שייך לה. הדבר יאפשר למרכז מכבי להשאיל או למכור את חביב לכל קבוצה מכבית שתזדקק לשוער. כמובן שמדובר בקבוצה לאומית.

חביב לא יהיה השחקן היחיד בבנק מיוחד זה. שחקן נוסף בו מדובר הוא החלוץ מיקי בן שיטרית. בתום העונה, מסתיים חוזהו בהפועל ת"א ופורמאלית לפחות יחזור למכבי פ"ת. כרטיסו שייך למרכז מכבי שמימן, בזמנו, את קניית הכרטיס.

עד סוף העונה מקוים במכבי כי ב"בנק" יהיו לפחות עשרה שחקנים, מה שיקל על חיזוק קבוצות מרכז זה ויפחית בהוצאות הכספיות שלהן.

אריה חביב. ראשון ב"בנק"

בית"ר ת"א: ארבעה ישוחררו

במחשבות לפחות, בית"ר ת"א כבר מצויה למעשה בעונה הבאה. נכון לעכשיו, לפחות ארבעה שחקנים לא ימשיכו לשרתה. הסיבות לכך מקצועיות וכלכליות. למכירה או לשיחרור יזכו דווקא כמה שמות, שלא הוכיחו עצמם העונה במיגרש.

המדובר בדוד לביא, יעקב כהן, מאיר יחזקאל ויהודה קצב. עלותם לעונה בבית"ר הגיעה לכ־140 אלף דולר, נטו. לביא, גם אם לא ישחק, יקבל 40 אלף דולר. סכום דומה עולה לה יעקב כהן (כולל סכום ההשאלה המשולם להכח) קצב ויחזקאל עולים לבית"ר 50 אלף דולר.

בבית"ר מעריכים כי למרות החוזה הקיים עם לביא, כדאי לתת לו שיחרור ללא תמורה – ובכך לחסוך לקופה 40 אלף דולר בשכר עונתי מאחר שתועלת מקצועית אין ממנו. בתמורה לחסכון זה, רוצה בית"ר לקנות שחקן או שניים בעלי יכולת ושם, במטרה למשוך יותר קהל למשחקיה.

ברוך ממן. העיסקה לא הוכיחה עצמה

בני־יהודה: ממן לא ימשיך

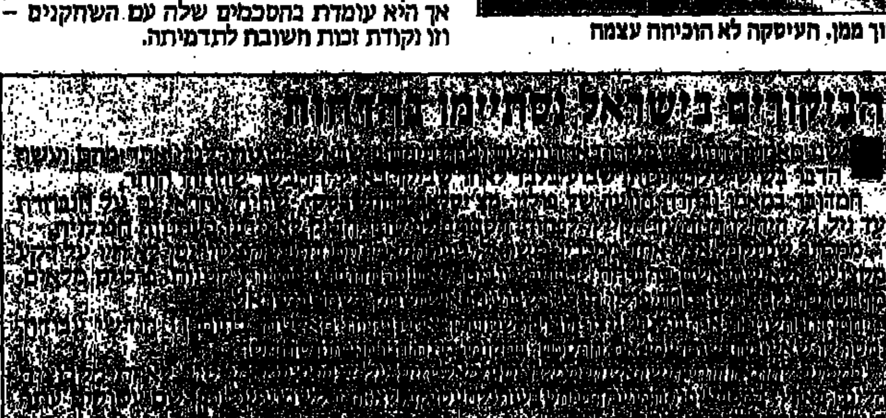
בני יהודה לא תחדש את ההסכם שלה עם ברוך ממן לעונה נוספת. העיסקה לא הוכיחה עצמה, מקצועית, וזאת ביחס הפוך להשקעה הכספית.

ממן יעלה לבני יהודה 50 אלף דולר – סכום שכולל את התשלום בעד כרטיס הליגה שלו. מכבי חיפה שיחררה אותו ללא תמורה, אך ממן קיבל בעד הכרטיס סכום כסף נכבד מבני יהודה.

גם גורלו של הרכש מארה"ב נתן זקס לא ברור. הושקע בו סכום כסף לא קטן ותמורה עדיין לא נתקבלה.

למרות זאת מוכנה בני יהודה להשקיע סכומים גדולים לרכישת קשר ברמה שיענה על צרכיה, דוגמת מישל דיין או ניסים כהן. קשר כזה הוא מוצרך יקר המציאות בארץ.

אין לשכוח שמשאבי בני יהודה אינם גדולים, אך היא עומדת בהסכמים שלה עם השחקנים – וזו נקודת זכות חשובה לתדמיתה.

בני טבק. ההסכם קובע

מכבי ת"א: צפויים שינויים

מכבי ת"א, עדיין בעונת הציפיות שהפכה למאכזבת, מחפשת עתה אדם מתאים לתפקיד יו"ר מחלקת הכדורגל. אלדד בוקשפן, יו"ר המועדון, הנושא גם בתואר יו"ר המחלקה, לא ימשיך בכפל תפקידים זה. המועמד חייב יהיה למצוא עמו שפה משותפת.

לא מן הנמנע שיחולו שינויים נוספים במחלקה – בהנהלה ובצוות המקצועי, שעל תיפקוד חלק מאנשיו נמתחה ביקורת. החלטה מעשית בעניין זה תתקבל רק בשלב מאוחר.

מתקבל הרושם ששני שחקנים יעזבו את מכבי ת"א: בני טבק ומשה גריאני. בהתאם להסכם עמו, רשאי טבק לעזוב ללא תמורה כספית עבור כרטיס השחקן שלו – במידה שהתנאים הכספיים שיוצעו לו, לא ייראו מתאימים בעיניו. לגריאני הסכם לתקופה ארוכה יותר שניתן להתירה ללא קשיים וללא מיצויים כספיים.

מכבי חיפה: מחזירים את פרסלני

הפועל כפר־סבא כבר יכולה להתחיל בחיפושים אחר בלם חדש, לעונה הבאה. במכבי חיפה נתקבלה העמדה שיש להחזיר אליה את ירון פרסלני. הוא לא ימכר או יושאל לאף קבוצה אחרת, גם אם לא ירצה בזה, כיוון שהדבר אינו תלוי בו.

בנוסף לכך הבלם אלי כהן, שהושאל לצפריורים חולון, יחזור לחיפה ולא יושאל עוד. הסיבה: בחיפה הגיעו למסקנה, שגם הוא חסר בהגנתה.

בשלב זה לא ברור אם מישהו מהסגל הקטן חנוכתי, ישוחרר.

נוסף לכך בודקת חיפה אפשרות לקנות חלוץ וקשר עושה משחק. מועמדים מתאימים לא יתקלו בבעיות שכר, גם אם כרטיס השחקן שלהם יעלה ביוקר. חיפה היתה מעוניינת להחזיר אליה את רוני רוזנטל, אך הסיכויים לכך קלושים.

שבוע ספורט

מודעות: גילה שניידר טל': (03)439442

עורך: אלכס דוזון
עריכה: טובי פולק
עריכה גרפית: לוסי קזמיר, יגאל אופיר
צלם: עדי אבישי
עורך מדור הספורט: אבי בטלהיים

בשער

הטניסאים למשימת פאלרמו באיטליה. למעלה: מנסדורף ובלום. למטה: גליקשטיין ופרקיס (צילומים: עדי אבישי)

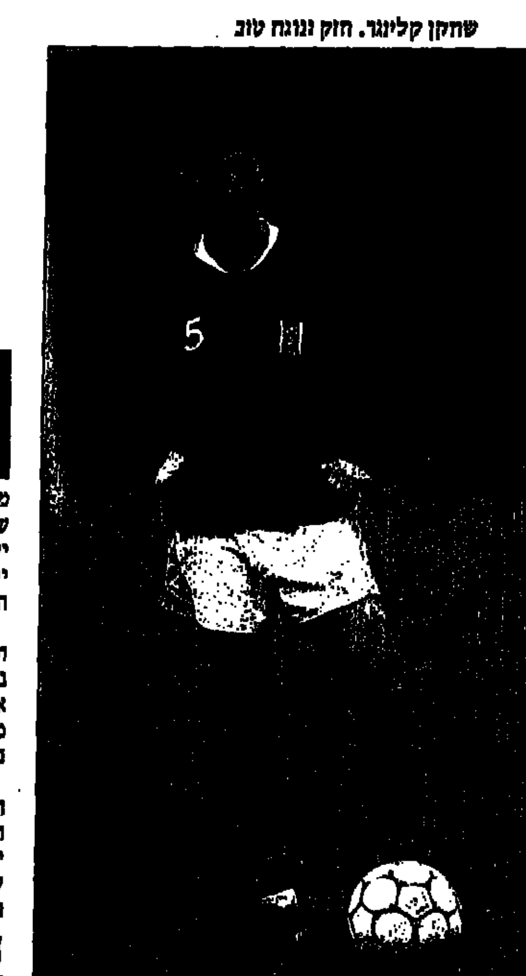
מה בגליון

על הכוונת

ארז קופמן

מספיק ודי בניסויים!

חודש בדיוק לפני משחקה הראשון של ישראל עם אוסטרליה, במלבורן, חייב מיחיץ' להפסיק את סידרת הניסויים שלו בציוות הנבחרת – ולהציג את התבשיל השלם שהכין ■ חובה להכניס לראשם של השחקנים שבמשחק הפתיחה הזה של משימת אוקיאניה, תלוי לא מעט גורל הכרטיס לסיאול ■ ניתוח מצבה של הנבחרת, לאור משחקי המבחן האחרונים ■ יש מקום למידה של אופטימיות

שחקן קלינגר. חזק ונוגח טוב

שעון החול של נבחרת ישראל ממשיך לתקתק. ב־6 במארס, מול עשרות אלפי צופים באיצטדיון של מלבורן באוסטרליה, יהיה רגע המבחן הגדול ביותר של מיחיץ' ובחוריו. סידרת משחקי ההכנה של ישראל והביקורות הנוקבות שבאו בעקבותיה – ייעלמו ויישכחו כאשר ישרוק השופט לפתיחת המשחק.

ואז ישלחו 11 ישראלים מול נבחרת אוסטרליה הביתית בקרב על הכרטיס לאולימפיאדת סיאול. נבחרת ישראל כבר נכוותה בעבר באוקיאניה, והלקח אז היה ברור לכולנו: אם מפסידים במשחק הפתיחה מול יריבתך לכרטיס (אוסטרליה) – קשה, כמעט בלתי אפשרי, לתקן זאת אחר־כך.

חובה להכניס נתון זה לראשם של שחקני הנבחרת – כבר ועכשיו. ואז, כשיכינו זאת, תהיה המסקנה ברורה גם להם: בעוד חודש בדיוק, אסור יהיה למיחיץ' להסס בעניין ההרכב שלו, ול־11 שיפתחו אסור עוד יותר להסס בכל הקשור ליכולתם ולסיכוייהם לטוס לסיאול.

ההגנה מתייצבת

רשימה זו שנכתבה לפני משחק ההכנה הנוסף של מיחיץ', אתמול בחיפה מול רומניה, תתייחס רק למשחקי האימון הקודמים של הנבחרת, ובעיקר לשיפור שחל אצל בחוריו של מילייאנקו מול נבחרת ה"טריקולור" מצרפת.

יש סיבה להיות אופטימיים לאור צרפת, במיוחד לכדורגלני ישראל, שלא התרשמו במיוחד מקלטת משחק ההפסד 0–1 של נבחרת אוסטרליה לגטבורג השוודית שבה תוו.

ראשית, התייצבות ההגנה והמערך האחורי של הנבחרת. אבי כהן "הסקוטי" וניר אלון היוו מטריה אוירית בלתי חדירה לכדורי הצרפתים. חובה לשחק עם בלם קרמי השומר אישית, במיוחד לאור נטייתו של אבי לשמירת שטח ויציאה עם כדורי הטיפה קדימה, תוך התבססות על סגירת החלוץ המרכזי בידי הבלם שלצידו. במידה שנמצא עצמנו מול חלוץ מרכזי אוסטרלי שישחק מעט מאחור, צריך

מאמן מיחיץ'. המבחן הגדול

לשחק עם מנשה שמעונוב ולא עם ניר אלון. חובה על מיחיץ' לשפשף את מנשה בעמדה זאת, לאור העובדה שבמכבי ת"א הוא נדרש לשחק כבלם קרמי.

מגן קלאסי

אבי כהן הירושלמי התפתח סוף סוף להיות מגן ימני קלאסי. לא שערו מול צרפת ולא גיחותיו הרכות קדימה, הן הסיבה להנאה מביצועיו במשחק. סוף סוף למד הבחור הזה איך לסגור את אגפו. כמה בלימות נקיות מול הצרפתים, העלו את בטחונו ההגנתי, והוא חדל לחשוש מלהיכנס לתיקולים. רק דבר אחד עליו לשפר – את משחק הראש מאחור, בהגבהות לעבר חלוץ באגפו. לא די בכך שינגח היטב רק ברחבת היריב בכדורים נייחים לזכותינו.

אבי חייב לשפר את משחק ראשו מאחור גם משום שניר קלינגר (חזק ונוגח טוב), הוסט מעמדת המגן השמאלי לתפקיד הקשר האחורי והמטאטא בנבחרת, ויגאל הלל הוצב שם. כלל לא בטוח שיגאל יגן על האגף הזה כמו נגד צרפת. יש כמה סיבות לכך: רגלו השמאלית די חלשה, משחק ראשו לקוי על הקוים ונטייתו לאחיזה בכדור, לאור שליטתו הטובה בו, נראית לעיתים מנוגדת לתפקיד האחראי של מגן שמאלי. הצרפתים מיעטו לכחון אותו מאחור באגפו. מיחיץ' ימשיך כנראה לנסות אותו שם.

קלינגר חזר לעצמו במרכז המגרש והוא משתלב עם עבודה קשוחה ותנועה בלתי פוסקת של מוטי איזניר לצידו. ניר שומר שטח ומוטי יוצא להלחצת היריב, האותו בכדור. פעמיים יצא ניר עם כדור מתפרץ קדימה, מול הצרפתים, לאחר שחטפו משחקן שהולחץ בידי מוטי. צוות קשוח מתגבש מאחורי מלמיליאן ובריאלובסקי.

בעיה לא־קטנה

בהנחה שאם יהיו אלי אוחנה ורוני רוזנטל באוקיאניה, הם יהיו בטוחים בהרכב הפותח, יש למיחיץ' בעיה לא קטנה: את מי להציב מאחוריהם כקשרים בוני משחק. נראה, כי אופי היריב יכתיב את השיבוץ שם, אבל על אורי יהיה כמעט בלתי אפשרי לוותר בקישור ולא משנה מיהו היריב.

רוני יועיל הרבה יותר עם יזכה לשיתוף פעולה עוד מאחור ולא כמו מול צרפת, שם שיחק יותר סאקטית והתקפותיו המתפרצות לא נוצלו. אורי, שמיחיץ' מנסה כבר כמה משחקים לאלצו לשחק באגף השמאלי למען רוני (והשיטה עבדה מול הבלגים), פתח כך מול צרפת, אבל ברח די מהר לאחור ורוני לא נוצל נכון.

האגף הימני בקישור שמור לבריאלובסקי, רק אם היריב לא יציב קישור מתוגבר והתקפי. אז ייאלץ מיחיץ' לחשוב פעמיים בקשר למאזן הלהטוטים של רניאל מול בריחתו המופגנת מכל יריב שאוחז בכדור באזורו.

אופציות טכניות

יש עוד אופציות טכניות: שלום תקוה היא העיקרית שבהן. ויש גם אפשרות לסגירת מרכז השדה ביתר כוח (אלי כהן, עמר, איוניר כקשר הורס ותוקף). היריבה תקבע את הטקטיקה המועדפת על מיחיץ'. תיאורטית, יש לו די אופציות לתגובה בקישור.

דבר אחד ברור. אין עוד הרבה זמן לניסויים. חייבים לראות כבר איזה תבשיל הנבחרת הזאת מתחילה להכין לנו, לקראת המשימה האולימפית. לא רק בשביל הקהל, בעיקר בשביל מיחיץ' עצמו ושחקניו המטיילים בין ההרכב לספסל וליציע כמשחקי הנבחרת. ■

מיחיץ', תן צ'אנס לפביאן!

מיד לאחר המשחק עם צרפת (1–1) אמר מיחיץ' לתקשורת כי בעייתו הגדולה ביותר, כרגע, היא בין הקורות. הוא מאוכזב מנסיונותיו שם במשחקים האחרונים, במיוחד לאחר שהחליט כי אבי חדד משמשון הינו שוערו הראשון. ואז באו שתי צעקות אדירות שלו מול צרפת "שלי!!!", וההגנה עזבה כנדרש את כדורי הגובה לחדד, שיצא לקראתם בביטחון רב, ותפס אויר.

יגאל הלל הרחיק אחד מהם ממש מהקו. ומיחיץ', שצוטט לפני כחודש כי חדד הוא הפתרון שלו לשליטה ברחבה ובכדורי הגובה, מיהר לעשות חושבים עם עצמו.

עופר פביאן, שוער קבוצת התחתית מכבי פ"ת שהצטיין במחזור האחרון מול נתניה (0–1) הוא, אם לא יחולו הפתעות בנידון, השוער הראשון של מיחיץ'. אבל הדברים נכונים, אם בכלל, רק בערבון מוגבל. עופר חייב לדעת שזה הצ'אנס הגדול שלו לזכות באפורת השוער הראשון. מיחיץ' יפחד להמר בשיבוץ שלו בין הקורות. מעידה של עופר, וזו הרבה יותר מתחושה, ובוני גינצבורג או אריה חביב יסעו לאוסטרליה, ולא כמחליפים.

אוסטרליה, שאותה מכיר מיחיץ' כדבריו, היא נבחרת חסונה וחזקה שתשחק נגדנו בסגנון אנגלי נוקשה. מבחינת השוער, המסקנה ברורה: דרוש איש לעצירת כדורי גובה. בהנחה שאבי כהן ושמעונוב יהיו הבלמים באוקיאניה, הרי שאבי איננו נוגח מצטיין (במיוחד בהגבהות מהאגפים) ואת חסרונו של מנשה השומר אישית בביסוי כדורים שיוגבהו לעומק הרחבה, למקום בו לא ימצא שמעונוב, יפתור רק שוער גבוה השולט ברחבתו.

בליגה, וזאת צריכים לבחון גם בנבחרת, פביאן הענק טוב בכדורי גובה מחדר, בוני וחביב ואם להתבסס על מכנהו המוצק ודרישתו לבלמים נוגחים קרובים אליו במכבי נתניה). פביאן נופל מבוני בגמישות, אבל נוטה ליציבות, שטח בו היו כזכור לגינצבורג נפילות גדולות ומכאיבות.

תן לעופר צ'אנס, מיחיץ'! מגיע לו ולפוטנציאל שלו. הוא נראה הפתרון הטוב ביותר על הנייר לקראת האוסטרלים.

אבל טעות גדולה תהיה אם לא יסע בוני (או חביב) כשוער ותיק עם אופציה נוספת בחודש הארוך והמתיש של הנבחרת באוקיאניה הרחוקה.

שוער פביאן (מימין, במתיחות שרירים עם בוני גינצבורג). בליגה הוא טוב בכדורי גובה

בעיה ושמה משחקי ההכנה

האם תכנון משחקי ההכנה של הנבחרת נעשה בחוכמה? – רבים, גם בהתאחדות לכדורגל, מתלבטים בשאלה זו ורק ימים יגידו את פתרונה. נכון להיום, עם ההכרה ביכולת יריבותינו על הכרטיס לסיאול, נראה שסדרת משחקי ההכנה היא לא זאת שלה היו זקוקים מיחיץ' ושחקניו.

ידוע לכולנו מהם הקשיים העומדים לפני ההתאחדות בבואה לתכנן לנבחרת לוח משחקי הכנה, זמן רב לפני מועדם. ברור שסגירת הלוח הווה חשובה לפעמים על תוכנו, בשל המחויבות שלא להשאיר את הנבחרת בפני שבועות של בטלה ושוקת שבורה לפני משימה לאומית כה חשובה.

אבל תנבה לעמוד על כמה נקודות חשובות ובעייתיות בלוח משחקי האימון תללו:

● שני משחקי ההכנה האחרונים יפגישו את ישראל מול נבחרתה החזקה (גם ביכולת וגם גופנית) של פולין ביום רביעי הקרוב, ושבוע אח"כ יבוא אלינו אריה אירופי המצוי בשיא כושרו והרואה במשחק זה הכנה חשובה ביותר מבחינתו לפני אליפות אירופה – נבחרת אנגליה.

● בשיחות עם כמה מאמנים שמעתי את החשש מפני סיום ההכנות מול נבחרות ברמה השונה לחלוטין מזו שנפגוש באוקיאניה. ניו־זילנד וטייוואן רחוקות מאנגליה על המפה וגם על כר הדשא. אם הרעיון לחמם את הקנה והרגליים לפני אוסטרליה, הרי שגם פה פער האיכות בין יריבותינו לאימון, לבין שחקני הקנגורו עצום למדי.

איני יודע אם שיבוץ אימונים זה משגל על מיחיץ', או שמשוט ניכפה עליו: לצד מאבקים קשים היתה הנבחרת זקוקה ליריבות מסוגה של מאלטה ואחרות, שמציגות את הצפוי לנו בעוד חודש במלבורן. מצד אוסטרלית, יריבתנו העיקרית לסיאול: הרבה כוח, משחק גובה בהתקפה וכלי טכניקה משובחת. במיוחד חשובים משחקים כאלו לקראת סיום ההכנה, כשהנבחרת מצויה בשיא כושרה (ולא כמו: כ־1–1 עם מאלטה). זה (תוצאת המשחקים, בעיקר) היה תורם לביטחון העצמי של מיחיץ' ושחקניו.

היום, כשאנגליה סוגרת את הכנותינו, האם נקבל באוחה "הפסד מכובד"? האם נלמד להפיק מהמשחק את מה שבאמת נחוץ לנו באוסטרליה? נראה שצפוי לנו מבחן אמיתי ולא רק על המגרש. האם תצליח הנבחרת לעמוד בזה הרי כל מאמן יודע כמה חשוב המורל והאמונה העצמית ביכולתך לפני יציאה לחודש ארוך ומתיש, אלפי קילומטרים מהבית. האמונה והגיבוש החברתי אמורים לשמור על התלכיד הקבוצתי בתקופה ארוכה זאת, צריך שיהיו לנו כאלו גם אחרי אנגליה. וזו משימה קשה אולי קשה מדי.

כמה טוב אם היינו מתכננים את סיום ההכנות בצורה אחרת.

צילומים: קרן אבישי

בלי בשר

התחרש המאבק על חוק הספורט ■ ההצעה בנוסחה הנוכחי מוגדרת כ"דג בלי בשר, רק עצמות" ■ מוסדות הספורט חותרים שהספורטאים יוגדרו, לצרכי מס, כעצמאיים – הספורטאים מתנגדים ■ לחץ על הח"כים להוסיף להצעת החוק מה שהוסר ממנה בעת שנדדה בין משרדי הממשלה

אלכס דורון

הפשיטות האחרונות של חוקרי מס ההכנסה על כמה מכדורגלני הצמרת של ישראל, הביכו מאד, לשון המעטה, את ראשי מרכזי הספורט והמריצו אותם לחרש את התביעה להסדיר, בחוק מדינה, את מעמדם של הספורטאים. בשבוע שעבר ניסחו ראשי הספורט את תביעותיהם למה שהם מגדירים כ"תוספת בשר" להצעת חוק הספורט.

בישיבת הנהלת הועד האולימפי נשמעו תביעות תקיפות מאד, עד כדי "אם לא יתקבלו דרישותינו, נעשה כל כדי שהחוק המוצע לא יתקבל".

היוזמה לחוקק את חוק הספורט, בדומה לרעיון לכונן חוקה לישראל, הצמיחה כבר זקן עבות. היא בת 27 שנה והספיקה במשך הזמן לעבור גילגולים שונים. את הניסוח הראשוני של החוק, יזם ח"כ עמוס דגני, עוד בכנסת הרביעית ('59–'61). מוסדות הספורט, מצירם, הגישו הצעה מפורטת משלהם, לפיה אמור היה החוק להעניק מעמד מועדף לספורט, בהתאם לערכו כיום בחברה הישראלית ובעולם. אלא שבהצעה ההיא היו כל מיני תביעות שחייבו את המדינה בהעמדת תקציב משלה לנושא הזה והדבר לא מצא חן בעיני השרים שעל הכספים.

ההצעה נודדת

בסופו של דבר הוקמה ועדה מטעם שר החינוך ובהשתתפות נציגי ארגוני הספורט וזו הגישה הצעה מפורטת. בהתאם למקובל, החלה ההצעה לנדוד בין משרדי הממשלה השונים, שהיה להם חלק או עניין מעשי בחוק (אוצר, בריאות, חינוך, עבודה וכו').

"אלה הפשיטו בהדרגה את הצעת החוק מהבשר שהיה עליה", כהגדרת יו"ר הועד האולימפי ומנכ"ל הפועל, יצחק אופק. "הצעת החוק נשארה ארפוא רק עם הגזירות: חובת ביטוח, חובת בדיקות רפואיות, חובת רישוי ורשיונות של מאמנים וכדומה. במלים אחרות: הצעת החוק בנוסחה הנוכחי דומה לדג שמן, שהסירו ממנו את כל הבשר והשאירו רק את שלד העצמות. לא יכולנו לקבל את ההצעה הזאת", אומר אופק. לדבריו, ההצעה הנוכחית "היא רק גזירות".

ראשי הספורט המשיכו במשך השנים לנהל מגעים שקטים, לעתים חשאיים, עם אישים שונים בנסיון לשכנעם לשנות את הצעת החוק המוצעת. זו נוסחה ופורסמה ברשומות ב־8 ביולי 1987 (הצעת חוק מס. 1840, רשומות עמוד 271) – ועברה בקריאה ראשונה בכנסת ומשם הועברה לוועדה.

ויכוח חריף

השדולה העוסקת בכך, שינסה מותניה בימים האחרונים ושינתה את הטקטיקה שלה, כדי להחזיר להצעה את מה שהופשט ממנה. בישיבת ועדת החינוך של הכנסת שנערכה לפני כמה ימים, התעורר ויכוח איזו ועדה אמורה לדון בהצעת החוק לשם הכנתו לקריאה השניה והשלישית. יו"ר ועדת הספורט, ח"כ פנחס גולדשטיין (ליכוד), טען שהדיון חייב להיות בוועדה שלו. יו"ר ועדת החינוך, נחמן רז (מערך) טען שבוועדה שלו. נציגי מוסדות הספורט שנכחו בישיבה צפו בדו־קרב הסוער. ניכר היטב כי שאלה של יוקרה אישית ואחרת מונחת כאן על כף המאזניים. היועץ המשפטי של ועדת החינוך והספורט, עו"ד משה בוטון הכריע שעל פי החוק, הסכמות לדון בהצעה היא בידי ועדת החינוך. זו הספיקה בינתיים לקיים כבר שתי ישיבות ראשונות בנושא הזה (השניה – בראשית השבוע).

"יש לנו הרגשה, אמר השבוע ארפק, שנוכח הדו־קרב היוקרתי הזה ורצונם של רוב הח"כים להביא את החוק לאישור סופי, יוכנסו בו שינויים שגם יספקו את מוסדות הספורט. עובדה היא, שח"כים ושרים משני המחנות תומכים עתה ברעיונות שהעלנו. גם בעבר זכינו לאהדה, עד שהגיעה שעת פתיחת הארנקים..."

שקל נגד שקל

מה תובעים עתה מוסדות הספורט להוסיף להצעת החוק שכבר נוסחה?

● לתקצב את הספורט בישראל, כלומר לקבוע בחוק ששיעור מסויים מהתקציב הלאומי מיועד לצרכי הספורט. (אופק: "השבוע שמעתי ממ"מ ראש הממשלה, שמעון פרס, רעיון מהפכני, שהוא בעד הסדר של שקל כנגד שקל, שקל עידוני כנגד שקל ממשלתי לצרכי הספורט").

● לעגן בחוק את החינוך הגופני בבתי הספר, שכיום הוא בירידה ובצימצום מתמיד.

● לקבוע בחוק את מעמדו של הספורטאי בישראל, במה שנוגע לחובת תשלומי מס הכנסה וביטוח לאומי. (אופק: "אנחנו בעד זה שהספורטאים יוכרו כעצמאיים לצורך מס ולא יהיה קשר של עובד־מעביד בינם למועדונים או האגודות. כך יפטרו את האגודות מחובת תשלומי מס מעסיקים ומס על השכר, מכל התשלומים שהספורטאים נהנים מהם כיום. אנחנו חייבים להציל את האגודות. באשר לספורטאים הדורשים מעמד של שכירים, להם יש יועצים משלהם. אם הם יוגדרו כשכירים – לא יהיה חוק. שר העבודה והרווחה משה קצב, מסכים לדעתנו בעניין הזה וגם הביטוח הלאומי").

● החוק יקבע חובה של הקצאת שטחי קרקע ברשויות המקומיות לצרכי הספורט לבניית מיתקנים, בהתאם לגודל האוכלוסיה וגם יקבע על מי חלה חובת הבנייה וכיצד יתוקצב הדבר, בהסדרים עם המדינה.

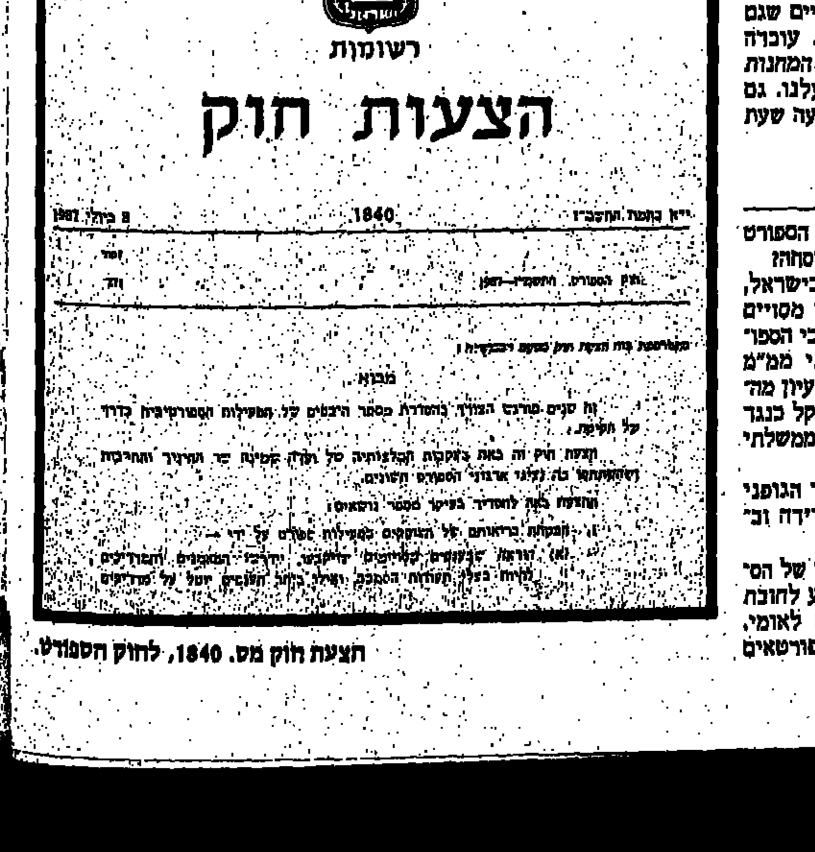
● היתר, בחוק, לאגודות להשתמש במיתקנים ובמיבנים ציבוריים (למשל מיתקני בתי ספר).

● החוק גם יקבע מי יבצע את חובת הבדיקות הרפואיות של הספורטאים (אופק: "אנחנו תובעים שמשרד הבריאות. כן אנו תובעים שביטוח הספורטאים יהיה חלק מחובות הביטוח הלאומי").

נראה כי הויכוח על הצעת חוק הספורט במתכונתו הישנה־חדשה, מתלהט עתה מחדש. "ההצעה הנוכחית, ללא דרישותינו, היא הצעה אנמית. לא לחוק ספורט שכזה התפללנו ואיננו רוצים בו. לכן נמקד את מאמצינו בהכנסת כל התיקונים הנ"ל", אמר אופק.

צפו לסידרה חדשה של מאבקי־כוח בעניין העקרוני והחשוב הזה לעתיד הספורט בישראל.

יו"ר הועד האולימפי, יצחק אופק: "פרס העלה את הרעיון שקל כנגד שקל"

רשומות

הצעות חוק

י"א בתמוז התשמ"ז | 1840 | 8 ביולי 1987

חוק הספורט, התשמ"ז–1987

מבוא

הצעת חוק מס. 1840, לחוק הספורט.

האסון שזיעזע את הכדורגל

תינוקות באזבי, כפי שהצטלמו משחק גמר הגביע האנגלי ב־58'). עומדים, משמאל: המנהל מאט באזבי (נפצע בתאונת המטוס), אדי קולמן (נהרג), ריי ווד (נפצע), מארק ג'ונס (נהרג), ביל פולקס, דיויד פג (נהרג), דאנקן אדוארדס (נהרג), ג'ימי מרפי (עוזר מנהל). יושבים: ג'וני ברי (נפצע), רוג'ר בירן (נהרג), תומי טיילור (נפצע), דניס ואיולט (נפצע), בילי וולאן (נהרג).

6 בפברואר 1958. השבוע לפני 30 שנה. עולם הספורט קיבל בתדהמה את הידיעה על התרסקות מטוס בנמל התעופה של מינכן. מטוס שבו היו כדורגלני קבוצת "מנצ'סטר־יונייטד". 43 נוסעים היו במטוס. 23 ניספו. ביניהם 8 כדורגלנים.

אחת לחמש שנים, כמעט ברבקות, אני כותב על החבורה המופלאה הזאת שאיננה. נזכר, כאילו היה זה היום, באותן דקות של חרדה, למן הרגע ששמעתי את הידיעה משודרת ב"בי.בי.סי.". למחרת, כאשר פורסמו כל הפרטים בעתונים – היה הכל ברור יותר, ברור – אך מסרב להיות להבין.

בחמש שנים גדל דור חדש שלא ידע את מנצ'סטר הגדולה, שלא ידע מי היה מאט באזבי והתינוקות שלו. ששמו של בובי צ'ארלטון, כדורגלן, לא אומר לו דבר. בובי ניצל, אך בקבוצה היה גם כוכב־לעתיד בשם דאנקן אדוארדס. והוא ניספה, בטרם מלאו לו 22.

לאלה, כמו גם לזכרם של כדורגלני ומלווי קבוצת מנצ'סטר־יונייטד, בהם גם 8 עתונאים, אני חוזר ומקדיש את הרשימה, שבאחרונה פורסמה ב"מעריב" בדיוק לפני חמש שנים, ב־6 בפברואר 1983.

הוספתי רק 5 שנים לנתונים המובאים.

משה לרר

טגיה של הדיילת לבשו שוב את החיוך המקסים. היא עשתה דרכה במעבר הצר של מטוס חברת "בי.אי.איי.", שולחת מבטים מהירים שמאלה וימינה, מבקשת מכל מי שאינו חגור "להדק בבקשה את חגורות המושב".

שני נסיונות קודמים של קברניט המטוס להמריא מהמסלול המושלג נדונו לכשלון. הראות היתה אפס. מצב רוחם של 43 הנוסעים היה מרומם. החבורה העליזה המשיכה בחגיגה הגדולה שהחלה ערב קודם לכן, כאשר "יונייטד" סיימה בתיקו 3 עם "הכוכב האדום" בבלגראד ותורות לנצחון 4־5 בסיכום הכללי – המשיכה דרכה בגביע אירופה לאלופות.

כמה שניות מאוחר יותר נשמע קול נפץ עמום. המטוס סטה מהמסלול וכנפו התנגשה בצריף, להבות פרצו. מבין ההריסות נשמעו קולות משוועים לעזרה. צוותי הצלה חשו למקום. כאשר כובתה האש – נתגלו ממדי האסון.

יום חמישי, 6 בפברואר 1958, השבוע לפני 30 שנים, היה יום קר וסגריריר. מחירו של "מעריב" עמד על 80 אגורות וכותרתו הראשית, באותו יום, אמרה: "הירח המלאכותי האמריקני יעבור היום בשמי אילת".

חובבי הספורט יכלו להתנחם בעלילות הגבורה של השוער יעקב חודורוב שחסם, כמעט לבדו, את חלוצי נבחרת וולס, במשחק המוקדם במסגרת גביע העולם שהתקיים 24 שעות קודם לכן ב"ניניאן פארק" שבקארדיף. 0־2 לוולס, שהמשיכה ודרכה לגמר אליפות העולם בשוודיה.

כותרות נוספות בעתון ה־6 בפברואר 58':

★ גמאל עבד־אל נאצר מחליט על משאל עם.

השאלה: האם לספח את עזה למדינה המאוחדת שהוא עומד להקים.

★ דוד בן־גוריון פרש לשדה בוקר.

★ ב"הבימה" מציגים את "הביצה" ב"קאמרי" את "רומיאו ויוליה". "האוהל" העדיף את "קערת העץ". בקולנוע "אלנבי" מציגים את "הרוזן ממונטה־כריסטו" ואילו סרט הסרטים של אותה תקופה, "חלף עם הרוח", מוצג ב"אסתר".

אני יושב בקפה "נגה", בקירבת קולנוע "מוגרבי", שהיה אז בית־ועד לעתונאי הספורט. מישהו מצטרף לשולחן ובפיו בשורת האיוב: מטוס וכו שתקני "מנצ'סטר־יונייטד" התרסק. לא יודעים כמה הרוגים.

הביתה. אל תחנת ה"בי.בי.סי.". 24 שעות הייתי קשוב לדיווחי תחנת השידור הבריטית.

היו אמנם אסונות אוויר במאה הנוכחית, אך דומה ששום אסון לא זיעזע את עולם הספורט כמו זה. אפשר להשוותו רק לאסון סופרגה, שבו נספתה כל קבוצת "טורינו" מאיטליה ב־1949.

מאט באזבי היה האיש שמאחורי הצלחת ה"יונייטד". כל ימיו שקד וטיפח את הכשרונות הצעירים, שזכו לכינוי "התינוקות". בשעת ערביים של 7 בפברואר 58', 24 שעות אחרי ההתרסקות, שכב מאט בחדרו שבבית־החולים במינכן. אשתו ג'ין שהוזעקה ממנצ'סטר, היתה לידו, חוששת שמא יפקח עיניו וישאל לשלום תינוקיו.

הרגע ממנו חששה ג'ין הגיע. מאט התעורר. סופר לו מה אירע. נקב בשמות השחקנים. ג'ין לא אמרה דבר. רק ניענעה בראשה ל"כן" או "לא".

נהרגו:

★ הקפטן רוג'ר בירן, מגן נבחרת אנגליה. בעוד יומיים עמד לחוג את יום הולדתו ה־29;

★ גוף בנש ואדי קולמן, הראשון שחקן־ספסל; השני מועמד לנבחרת אנגליה;

★ טומי טיילור, החלוץ המרכזי בקבוצה ובנבחרת ומארק ג'ונס. שניהם הגיעו למנצ'סטר מבארנסלי. טיילור הבקיע 112 שערים ב־167 משחקים;

★ דויד פג, הצטרף מדונקסטר הסמוכה ובילי וילאן, אירי בין־לאומי שהגיע מדאבלין;

ומה עם דאנקן אדוארדס? – "הוא פצוע", אומרת ג'ין. 16 ימים ניהל מאבק עיקש על חייו ולבסוף הוכרע.

8 כדורגלנים, 8 עתונאי ספורט, שלושה מעובדי המועדון, טייס המשנה, דייל, סוכן נסיעות ואוהד שליווה את הקבוצה. בסך הכל – 23 הרוגים.

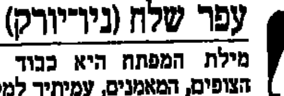
על בילי פולקס, דניס ויאולט, ריי ווד, הארי גרגג, אלברט סקאנלון ואחד בשם בובי צ'ארלטון – כולם היו במטוס, חלקם נפצעו – הוטלה המשימה להמשיך במסורת ה"יונייטד". לשקמה מחדש.

והיו גם שניצלו בזכות המשחק בין נבחרות וולס וישראל בקארדיף. טוני סטראטון, או פרשן ספורט ידוע, נשלח לסקר את המשחק בבלגראד, אך ברגע האחרון הוחלט לשלחו לקארדיף, וכך עלה למטוס עם ג'ימי מארפי, עוזרו של מאט באזבי, שהיה מנהלה של נבחרת וולס.

סטארטון הפיק סרט על אסון ה"יונייטד". הסרט שמור בארכיון שלי. במרי שנה, בהתקרב ה־6 בפברואר, אני צופה בו. ■

הכל בשביל הכבוד

יום א' הקרוב, שיקאגו, Showtime. המשחק השנתי בין המזרח למערב ■ מי בחמישיות ולמה? ומי על הספסל – ומדוע? ■ למי כדאי לשים לב? ■ מי בתחרויות ההטבעות והקליעות ארוכות הטווח

עפר שלח (ניו־יורק)

מילת המפתח היא כבוד – מצד הצופים, המאמנים, עמיתיך למקצוע. זה העיקר במשחק האול־סטאר של הנ.ב.א. שייערך ביום א' הקרוב בשיקאגו. הוא יתחמם רק בדקות האחרונות, כשהאינסטינקטים של חיות הקרב הוותיקות השתלטו עליו ולארי בירד יחשוב פתאום רק על איך לנצח עוד פעם את מג'יק ג'ונסון (למה אנחנו לא יכולים לראות את שני הגדולים הללו משחקים זה לצד זה, אפילו לילה אחד בשנה?).

עד אז, הערב הוא בעיקרו טקס של כבוד לגדולי המשחק. והכבוד הגדול ביותר: להיות בחמישיה הפותחת, הנבחרת בידי האוהדים; המיליונים שמשלמים כסף טוב כדי לראות כדורסל ואין אצלם חשבונות, רק אהבה וכבוד – וזה, כבר אמרנו, העיקר. אך בשביל כבוד, כולנו יודעים, צריך לעבוד. והשנה, סוף סוף, הכבוד הגיע לכמה אנשים שעובדים קשה בשבילו, כבר הרבה שנים ועד עכשיו הוא חמק מהם.

קארל מאלון. שרירים אדירים

"פאט" ליוור. טריפל־דאבלס

השינוי היחיד במזרח

אם במזרח אין כל חדש והחמישיה כמעט קבועה – השינוי היחיד מאשתקד: שובו של איזאייה תומאס במקום ד"ר ג'יי, שנבחר אשתקד בעיקר בגלל הכבוד – הרי במערב פיצו הצופים שלושה שחקנים שאם אתם שואלים אותי ומגם לזכות בכבוד, הגיע מזמן.

אלו הם: לאפאייט "פאט" ליוור, שכבר שנה שנייה ברציפות אוסף יותר "טריפל ראבל'ס" (נתונים סטטיסטיים בשלושה תחומים, כ"א מבוטא בשתי ספרות) מכל שחקן בליגה, שאשתקד אסף יותר אסיסטים וריבאונדים מכל שחקן אחר בקבוצתו, דנוור נאגטס, ובכל זאת נשאר מחוץ לאול־סטאר של המערב. אלכס אינגליש, חברו לקבוצה, ניסה לתת לו את מקומו, אבל הליגה אמרה לא. השנה האוהדים נתנו ל"פאט" את הכבוד המגיע לו כגארד פותח, ליד מג'יק, כיאה לאחד השחקנים שעובדים יותר קשה מכולם בנ.ב.א.

בפורוורד, עשו אוהדי המערב הפיכה רבתי: ג'יימס וורת'י ורלף סמפסון החוצה, אלכס אינגליש וקראל מאלון בפנים. וורת'י וסמפסון פשוט לא עשו העונה מספיק כדי להרוויח את הכבוד. מאלון, שהשרירים האדירים שלו לא נופלים מאלו של מוזס, שווה עד עכשיו 25.9 נקודות (שביעי בליגה) ו־10.7 ריבאונדים (שמיני) למשחק, ואינגליש עושה עבודה יעילה וזורק את הג'אמפ הרצחני שלו בדייקנות הרגילה, שעושה אותו אחד האקרחים הקטלניים בנ.ב.א כבר 12 שנה. וורת'י, שנבחר בידי המאמנים לאחד המחליפים וסמפסון, שייעדר ממנו, לא מתקרבים בנתונים אל שניהם. מג'יק ואקים, הפוינט־גארד והסנטר הטובים ביותר בחלק זה של העולם, משלימים חמישיה רצחנית.

אייזאה תומאס. במקום הד"ר

גארדים נהדרים

המערב גדוש בגארדים נהדרים. מאמני האיזור לא יכלו להשאיר את קלייד דרקסלר, שמחזיק העונה את פורטלנד על כתפיו, ואת אלווין רוברטסון, השני למייקל ג'ורדן בחטיפות שלו, בחוץ. אבל מה עם האסיסטים? איפה ג'ון סטוקטון מיוטה וקווין פורטר מפורטלנד, השני והשלישי בהתאמה אחרי מג'יק, ברשימת המוסרים? אין מקום ואולי אין גם מספיק כבוד עדיין לשני גארדים נהדרים, שכמו מארק ג'קסון מהניקס מובילים הליגה בשתי הקטגוריות החשובות ביותר לגארדים, אסיסטים וחטיפות, וכמו ג'קסון יהיו ביום א' הקרוב בבית. מארק אגווייר מדאלאס, קסווייאר מקדניאל מסיאטל וסטיב ג'ונסון מפורטלנד (שלא ישחק בגלל פציעה), שכל אחד מהם נותן השנה את העונה הטובה ביותר שלו, ישלימו את התריסר שינסו להגן על נצחון המערב מאשתקד.

אלכס אינגליש. עבודה יעילה

ובמזרח: החמישיה – איזייה, ג'ורדן, בירד, דומיניק ומוזס. כאן העושר בפורוורדים, ואיך שלא נסתכל על זה, נעשה אי צדק למישהו. איך אפשר שלא יהיה מקום כחמישיה לסר צ'ארלס ברקלי, השחקן הטוב בליגה עד היום? ואת מי נוציא? – את בירד? דומיניק? לכן ברקלי וקווין מקהייל, שהיו פותחים במערב, יישבו במזרח על הספסל. ולמי לא נמצא מקום? – לאדריאן דנטלי מדטרויט, לצ'ארלס אוקלי משיקאגו, לבאק ויליאמס מהנטס, והרשימה ארוכה.

כל עוד בירד חי וברקלי צעיר, לא יהיה מקום לפורוורד במזרח. אין מה לעשות. הגארדים המחליפים יהיו דני איינג', שנשא את הסלטיקס על כתפיו בהיעדרו של מקהייל וגלן "דוק" ריוורס, מנהיגה של אטלנטה. לג'קסון, הרוקי הפנומנלי של הניקס, רביעי בליגה באסיסטים וחמישי בחטיפות, אין עדיין מקום. בסנטר הכירו המאמנים בעונה הנהדרת של פטריק יואינג, שנתן למוזס קרב של ממש על המקום בחמישית, וכשיפור האדיר שחל בבראד דווהארטי מקליוולנד, שנעשה בעונה השנייה שלו לנוכחות אמיתית מתחת לסל. אישית, הייתי רוצה לראות את רוברט פריש הקשיש והטוב אבל מייק פראטלו מאטלנטה הוא הקובע, לא אני.

אליפות הדאנק

תשעה מעשרת הקלעים המובילים בליגה ישחקו בשיקאגו, אבל שלושת הריבאונדרים הטובים ביותר – אוקלי, מייקל קייג' מהקליפרס ובאק וויליאמס – לא. מי שרוצה להיות אול־סטאר, שיתאמן בג'אמפ שוט. שרירים מתחת לסל לא מספיקים, כנראה.

מה עוד יהיה בסוף השבוע של הכבוד? אליפות הדאנק המסורתית, שהשנה תתקיים בהרכב מלא: "איר" ג'ורדן נגד דומיניק וספאד ווב, עם קלייד דרקסלר, רון הרפר מקליוולנד, ג'רום קרסי מפורטלנד, אוטיס סמית מגולדן סטייט וסקוטי פיפן, הרוקי חמשלהב משיקאגו, שינסו להפתיע את שלושת המעופפים הגדולים בליגה.

תחרות שלוש הנקודות, בה יגן לארי בירד על כתרו מהשנתיים האחרונות מול איינג', ביירון סקוט מהלייקרס, דייל אליס מסיאטל, קרייג הודג'ס ממילווואקי, מארק פרייס מקליוולנד (מוביל ברשימת הקולעים בליגה), טרנט טאקר מהניקס ודטלאף שרמפף מדאלאס.

אז זהו: יום ראשון, שיקאגו. SHOWTIME

הלוחם הגדול

וולטר פייטון משיקאגו ברס, גדול הרצים האחוריים, נפרד מהפוטבול בדמעות ■ רגע מרגש בספורט האמריקני ביותר

התמונה הבלתי נשכחת. מתיקות (Sweetness, זה היה כינויו) ודמעות

עפר שלח (ניו־יורק)

עשר שניות לסיום משחק הפליי־אוף בין השיקאגו ברס לוושינגטון רדסקינס. הרדסיקנס מובילים 21–17, הכדור אצל הברס במרכז המגרש והם חייבים לעבור שמונה יארדים בנסיון הבא שלהם, אחרת הכדור עובר לוושינגטון והכל גמור. 75 אלף צופים בסולג'ר פילד העתיק, מסתכלים לכיוון אחד בלבד – למספר 34.

13 שנה נושא מס. 34 את הברס על גבו, ועכשיו הוא היחיד שיכול להצילם ואכן הוא מקבל את הכדור, חותך ימינה, קרוב לקו החוץ, ודוהר קדימה. אחרי שבעה יארדים, יארד אחד קצר מדי, שני רדיסקינס מזנקים ודוחפים אותו החוצה. הברס הפסידו; הרדסקינס בדרך לסופרבול – וחשוב מזה: אחת הקריירות הגדולות בספורט האמריקני הגיעה לקיצה.

בספר השיאים

"תסתכלו טוב על התלבושת הזאת. הפעם הבאה שתראו אותה תהיה בהיכל התהילה בקנטון, אוהיו", אומר פט סמראול, שדר ה־CBS.

וולטר פייטון, מס. 34, הוא עכשיו בדרך לתהילה. בספר השיאים של ה־נ.פ.ל. שמו רשום בשמונה קטגוריות שונות, כולל החשובה שבהן: יארדים על הקרקע. משהו דומה ל־37,000 הנקודות של קארים, 4256 "היטס" של פיט רוז (בבייזבול), שיאים שכל ילד באמריקה מכירם בעל פה. אבל וולטר לא רוצה ללכת הביתה. יושב לבדו ליד המגרש, עיניו מלאות דמעות, ומסתכל על הדשא המלאכותי. מאחוריו אלפי אוהדים של שיקאגו, שגם הם לא רוצים להגיד שלום לגדול מכולם. במינוס 20 מעלות הם קוראים לשחקן שהיה לסמלה של שיקגו יותר מעשור שלם. התמונה סוריאליסטית כמעט: המגרש ריק משחקנים ואלפי האוהדים שרים "וולטר, וולטר" לבן ה־33 שיושב כשראשו בין ידיו ובוכה. תראו לי תמונה שאומרת ספורט יותר מהתמונה הזאת. יותר מכל שיאיו, התמונה הזאת היא שתעמוד לנגד עיני כל רץ אחורי, בן שמונה ומעלה, בכל מגרש פוטבול בארה"ב, מהיום והלאה.

רץ אחורי. אין תפקיד קשה מזה בספורט אחר. הוא מקבל את הכדור מהקווטרבק, חותך מבעד לקו הקרמי של קבוצתו מנסה למצוא פירצה בחומת הגופות מולו. כל אחד מהשחקנים המרכיבים את החומה, שוקל לפחות 120 ק"ג ויש עליו ציוד נוסף במשקל של לפחות 10 ק"ג. לפחות ארבעה מהם נופלים על הרץ האחורי בכל פעם שעוצרים אותו, לפחות חצי טון הגנה, 30 פעם במשחק, 16 פעם בעונה, 13 עונות.

מסלול פרטי

וכאן אנחנו מגיעים לשיא הגדול מכולם של פייטון: למעט משחק אחד בעונה הראשונה שלו, שיחק בכל המשחקים של הברס ב־13 עונות. כל הטונות הללו לא הצליחו לעצור את הרצון העז שלו אפילו למשחק אחד. כמו שאיש לא הצליח מעולם לעמוד במסלול האימונים הפרטי שלו, על גבעת חול ליד שיקאגו. למעלה, חזרה וחוזר חלילה. שעה, שעתיים, ארבע. רק ככה נעשה לרץ האחורי הגדול בהיסטוריה.

עכשיו פייטון בחדר ההלבשה, מתפשט לאט. "תנו לי אוויר", הוא אומר לעתונאים. "זוזו אחורה". וולטר מסתובב אליהם ומחייך. "זוזו אחורה".

"זאת הפעם הראשונה שמישהו נותן לי יארדים בלי שאצטרך להילחם בשבילם," הוא אומר. "תתגעגע אלינו, וולטר?" שואל אחד העתונאים. "ואתם תתגעגעו אלי?", אומר פייטון. "נתגעגע לכייף שהיה איתך," אומר העתונאי.

לימד לתקוף

זה היה וולטר פייטון – הלוחם שלימד את הרצים האחוריים של הפוטבול, לתקוף את שחקני ההגנה לפני שהם תוקפים אותם, נודע מחוץ למגרש בכינוי "מתיקות". לשחקן הספורט הקשוח ביותר בעולם יש קול רך וניגון דרומי, ועל המגרש ומחוצה לו הוא הסמל של הכיף בספורט. פייטון לא היה שגריר גדול של הספורט שלו, כמו ד"ר ג'יי, אבל היה האיש שכולם אהבו וכיבדו בליגה. אין משחק שמתאים יותר מהפוטבול לדבר עליו במונחים של צבא, ובמונחי צבא וולטר לא היה המ"פ, אלא החייל הכי טוב בפלוגה, זה שמחזיקה יחד.

ועכשיו הוא יוצא למלחמה אחרת: רוצה להיות השחור הראשון שיהיה בעלי קבוצה בנ.פ.ל., השחור הראשון והשחקן־לשעבר הראשון. כצעד ראשון, יצטרף להנהלת הברס, כדי ללמוד את מערכת הניהול במועדונו. מאז שנה מנהל מגעים עם הנהלת הליגה להגשמת חלומו. כל מי שראה אותו בפעולה יודע שהוא ישיג את שלו. גם מועדון החברים הסגור של הנ.פ.ל. לא יעצרו.

ד"ש מארץ הקודש

פייטון הוא ידיד אישי של חברי, רמי, שישב שנה בשיקאגו. יומיים אחרי המשחק עם וואשינגטון התקשרתי לפייטון, למסור לו ד"ש מארץ הקודש. אי אפשר לטעות בקול הרך מהצד השני של הקו.

"הו, אני לא ממהר עם הליגה", השיב לי. "זה הולך לאט, אבל הולך". "ומה אתה עושה בינתיים?" שאלתי שאלה טפשית. הצחוק הקטן שאני שומע יכול להיות שייך רק לאדם שקוראים לו "מתיקות".

"הו, פחות או יותר כלום", אומר פייטון. "בעיקר מסתובב". אחר כך הוא עוצר, ואני חושב על תמונת הסיום שלו בסולג'ר פילד, יומיים לפני כן. "זה הרבה זמן, 13 שנה", הוא אומר. "הרבה זמן". ■

עם זאהי ארמלי: סולחים לו כשמשהו לא הולך

אברהם שרון

אמנון שמשי, חבר קיבוץ עין־השופט – נשוי לחנה ואביהם של ענת (18), שרון (15), הילה (10) וגלי (5), – גולד בקיבוץ יגור ו"מכור" לכדורגל. "ירוק" בדם. ספק אם יש עוד כמוהו.

"זה סיפור ישן", הוא מוכן לומר ומרחיק עד לימים שהיה ב...כיתה ב' בביה"ס היסודי, כאשר שימש לדבריו "ילד הכדורים והשתייה" של אברהם מנצ'ל, ג'וני הרדי, אשר אלמני, אהרון עמר, יצחק שפירא ואחרים. הם היו מאריות הכדורגל הישראלי של מכבי חיפה ושועליו, בשנות החמישים והוא – הקמיע שלהם. הם התאמנו ביגור וליבו המריא אליהם. השנים חלפו והקשר רק התהדק.

אמנון, אעז להגיד זאת בגלוי, ב"פה שקוף" – מטורף על מכבי חיפה. מחובר אל המועדון הזה בערכות החיאה ובשקיות עירוי. רשת נימית דקה ומסועפת, מקעת סבוכה של צינורות דם, קושרת אותו אליו. קצת מוזר, כאשר מדובר בקיבוצניק ובקבוצה מאר־מאד עירונית כמו מכבי חיפה.

הבריחה מקורס המ"כים

ב־1962 ברח מקורס מ"כים, בשיבטה, כדי לראות את החיפנית "שוחטת, מוחצת, כותשת" את מכבי תל אביב 5–2. הוענש על הבריחה וקיבל את העונש בהבנה – ובגאווה. מכבי חיפה זכתה אז בגביע המדינה. בחצי הגמר – ושמשי זוכר מתי הובקע כל שער ומי הבקיעו – היא "דרסה־מעכה־דריסקה" את הפועל פתח תקווה 5–1. דני שמילוביץ' - הוא מבקש שנזכור זאת – הכניס שלושער.

"אני חי את מכבי חיפה, כדורגל 25 שעות ביממה. מצוי בקשר טלפוני יום יומי עם אחרים מחברי ההנהלה, מבקר פצועים בבתיהם ובבתי חולים, מעודד, מחזק, יועץ. פעמים אירחתי את

הקבוצה בעין השופט. זה היה בשנתיים שבהן היא זכתה באליפות. השחקנים התלוצצו אז ואמרו שהביקור במשק נעשה מתכון אם לא קמיע לאליפות".

שמשי יצא מכליו כדי לארח את הירוקים, משעות הבוקר ועד לשעות הערב. סייע בידו דורון קורץ, חבר מסור מאין כמוהו שהוא דווקא אוהד הפועל תל־אביב; איציק חולבסקי (ראה מסגרת) ואחרים. "אני נמצא במשק לבדי מול כל החבורה הזאת של אוהדי הפועל. נראה אותם מזמינים את קבוצתם לקיבוץ... אני אהיה הראשון שאעזור. אבל הם יודעים בעיקר לדבר".

שמשי תוסס, זוכר, אוהד בוער. יש לו מוקשים בנשמה. "אוהד נבחן גם ביכולתו לשאת הפסדים, באורך הנשימה. כשהקבוצה מנצחת – כל השבוע שלי טוב. ביום ראשון אני עובר על כל מדורי הספורט בעתונות ואם היה לי 'הצופה', הייתי קורא גם בו. אני קורא כל מלה חמש פעמים, מלטף את העתון, מרים טלפון, מאחל, מברך. אם הקבוצה שלי, כלומר מכבי חיפה, הפסידה – אני לא פותח עתון עד יום שלישי". אהדתו, כל כמה שהיא לוהטת וגיצית, נשארת לפי הגדרתו בגבול השפיות.

"ידיד אמת"

יעקב מעיין, מנהל מכבי חיפה: "אמנון הוא אחד האוהדים החמים שלנו, שמעולם לא ניצל את הקירבה לשחקנים לשם הנאה אישית. איננו מעורב באינטריגות. הוא ידיד אמת של המחלקה. אנחנו מאוד אוהבים לבקר בקיבוצו עין השופט. הטירחה שלו למעננו, נוגעת ללב. בקיבוץ המשופע באוהדי הפועל, הוא יוצא מהכלל – אחד הבודדים שנושף עלינו הבל חם, ולא הבל הבלים. הוא מטורלל על כל הראש וכשצריך לעזור, הוא הראשון שיתייצב – למרות שלא הפכנו אותו לפועל שחור. תכתוב עליו יפה. מגיע לו".

כל המשפחה, על הדשא בעין השופט – עם האשה [illegible]א אוהבת את ההיסחפות שלו ועם ילדיו, ענת, שרון, הילה וגל

בבת עינו

25 שעות ביממה אמנון שמ[illegible] מעין השופט הוא מכבי חיפה ■ אהדת חייו, אהבתם ■ ס[illegible] קצת מצחיק וגם נוגע ללב ■ אוהד ש[illegible]זו לא מילה

עם חיי רוזנטל: כשמנצחים – הוא שיכור יבש

האוהד הכי בוער

הנצחונות זורמים אצלו בדם הנקי, הדם העורקי והתפסדים – בדם המזוהם, הוורידי. אני מודה שבכל שניסיתי לרדת לסוף דעתו של אמנון ולהבין, מבעד לשורשים, את פשר האהדה העצומה שלו לקבוצתו, לא זיהיתי בה אלא את הבישויים השוליים שלה – שן מולג אותה לכל חיזתך. מעט מידעי. אינני יודע באמת לא, איך נצחון או תיקו, הפסד, יכולים להסב אושר או חס ושלום להמיט אסון, בסך הכל כדורגל, לא?

[illegible]

עם אבי רן ז"ל, שאמר לו: תגיד מי הילד שאתה רוצה ביקוו – ואני אסדר...

שמשי לא מסמיק מן הליבוב הזה – הכן, האמיתי. כשבחוץ כבר הולך היום וכהה, ערב בא, הוא אומר: "הגישה שלי היא לא מה הקבוצה יכולה לתת לי, אלא מה אני יכול לתת לקבוצה. אני עומד לרשותה 25 שעות ביממה. אם בשתיים בלילה יגיע טלפון ואתבקש להביא שחקן לאימון – אקום ואביא, בלי חשבון".

תמיד מאופק, הסוי, לא צרחני, שקול ועינייני, באופן קבוע. היה פעם נהג וכיום הוא פועל יצור ב"מברג", מפעל לברגים. לא אחת יטעין משא על מלגזה ומשום היטרפותה של סחורת הברגים, במהלכים של ארמלי מן השבת שעברה, יערב סוג בשאינו סוגו ומשום שהיום הוא יום ראשון בשבוע והקצפת עוד נוטפת או המצע עוד פתוח – יסלח לו הכלבול ויפטרו אותו על כך בחיוך.

יחסים יפים היו לשמשי עם אבי רן ז"ל. שבוע לפני מותו הטראגי, סיכמו השניים על בואו של רן עם מכבי חיפה, לעין השופט. כרור הנושא את חתימות השחקנים היה אמור להימסר לאחד מילדי הקיבוץ שיכניע את רן יותר פעמים מהאחרים, במשחק של שבת על הדשא. "תגיד לי, אמר לו רן דברים אחרונים, מי מהילדים אתה רוצה שיזכה – ואני כבר אדאג לזכייתו".

אחד המלאכים...

סיפור אהדתו התחומה, כהגדרתו, בגבול השפיות, עשוי לעורר חיוך ולגעת בלב, להעלות עווית של פליאה על השפתיים ולהשיב לכדורגל משהו מעוצמתו הכמו מיסטית ולרפדו במוך של קדושה, רך כפרוכת. שהרי בשבתות נדירות למדי העונה, שבהן מנצחת מכבי חיפה, מוכח בעליל ש"יש אלוהים", ושמשי הוא, על פי עדותם של רבים, אחד ממלאכיו.

קשה לו להתרכז בעבודה לאחר נצחונות: שיכור יבש, מבסוט, מרחף ברפידות המשי של המלכות, צף ונוסק, נישא כאילו באויר. חבריו מוחאים לו כף, זוקרים אגודל או עושים באצבעותיהם "וי".

לאחר הפסדים הוא הולך על בהונות רגליו, מבליע עצמו, חפוי.

חנה רעייתו, שהתנגדה להסתפותו הגמורה, החלה, בשנים האחרונות להכין ולתמוך. היא מסייעת לו באירוח. מחייכת כשהוא נסחף, לא שוברת את גליו.

הבנות אינן להוטות כבעבר להעריץ או אף לאהוד. עניינן בקבוצה החיפנית פחת. הבן, גלי, לא בכיוון. מכבי חיפה לא בראש שלו.

המכתב מלבנון

שמשי מסוגל למלא ארכיון שלם בסיפורים. אחד מהיותר מאפיינים את אי ההגיון המוחלט של האהדה המטורללת הזאת, הוא הקטע הבא:

במלחמת "שלום הגליל" שימש שימשי נהג גדוד מודיעין. ליווה שיירות והיה נתון בסכנת חיים מתמדת. מטעני צד מזה ויריות מזה. בפעם הרביעית, כשנחלץ בנסי נסים מאחת ההפגזות, כתב שני מכתבים – האחד להנהלת מכבי חיפה ושני לאשתו. ליעקב מעיין כתב שמשי כדברים המקפיאים האלו: "אם לא אחזור, אני מבקש שהקבוצה תקיים ברמות מנשה משחק אחד לזכרי". את המכתבים נתן לקצין המודיעין הגדודי וביקש ממנו שיחזירם אליו, אם יסיים את המלחמה בשלום.

לא שאלתי אותו לדעתו על הביטוי החבוט, המרושע והסונט משהו, "האימפריה קורסת", היות שהכל פתוח עדיין ואין אדם אוהב להיתפס בתחתיתו, כשתקוותו מופשלת מטה, כמכנסיים המשורבבים עד לקרסוליים, קודם ליציאת בני המעיים. ואיש אינו אוהב גם לרחרח אחר סרחונות: בשעה שמונה בערב, סיימנו את השיחה ואילו שמשי עדיין לא סיים את עיונו במדור הספורט של העתון.

מילים אחדות על איציק

אחרים מאיתנו שואלים עצמם, וודאי, מה עושה כאן, איציק חולבסקי, שהרי הוא אוהד קנאי וגאה של הפועל תל אביב.

פעמיים ביממה, או שמא שלוש וארבע, הם נפגשים, שמשי והוא – ומקניטים זה את זה. משסים איש ברעהו ניחוחים מקצועיים, שניכר בהם טעם מובהק של העדפת הקבוצה האהודה שלהם: יגחכו על המועדון היריב, ישתבחו בהישגי מועדונם, יתמכו בגירסות או יפריכו אותן, יאששו או יבטלו, בהינף לשון מהיר, לעתים בלשון היה כתער גלבים, אחר כך יירגעו.

איציק, עמיתו של שמשי לקיבוץ, בוגר חוג לכלכלה באוניברסיטת ת"א, קצין בצה"ל חיית־עתונים לא קטנה, שוקד על טיפוח הפועל והאדרתו כשם ששמשי יורק את כל הדם שלו בעבור מכבי חיפה. כסי ששניהם ששני קוים מקבילים לעולם לא ייפגשו, כך שניהם לא יגיעו לעמק השווה.

ואף על פי כן, מפעם בפעם, עת תנוח על השניים ציפור הקה של עדנה, יודו בעליונות ומגינת של היריבה או יאשרו נחיתותו הארעית של מועדונם.

בעבור איציק אין כדורגל אלא זה של הפועל ת"א. בן 33 ועשוי להתלהט בעניין הזה כמו ילד ולהעריץ כנער, לכאוב כמבוגר ולהביט אחורה ולפנים כאומר סיכויים מיומן, כמו קשיש שכבר ראה הכל.

כאשר נישא לפני כחצי שנה לנחמה, היה לאבן מרשי אורח הכבוד בחתונתו ואריק איינשטיין, אוהד הפועל ת"א מספר 1, טילפן לברכו. רק נצינה של מנצ'סטר יונייטד שכח משום מה להתקשר...

ואנחנו, הבלתי מודחים, רק מבהילים עצמנו אל חנות הכובעים הסמוכה, לקנות מגבעים כדי להסיר בפניהם אדם כמוהו, משכיל, נבון, חכם והגיון מסוגל מדי שכח לעמוד מול שמשי ולקנטרו, חשוף לפרצי זעמו, לקובר משקלן של טענותיו ולניתוחיו הפרטניים ולהוסיף להיות בשלך. כל הכבוד, איציק, באמת, כל הכבוד!

הספגאטי של שנות ה־90

זוהי נבחרת איטליה בטניס, יריבת ישראל בסוף השבוע בפלארמו, ב"דייויס" ■ חבורה צעירה מאד, שמייעדים אותה לעשור הבא

סרג'יו ליבדינסקי

האיטלקים התכוננו היטב להתמודדות הראשונה שלהם מול ישראל, במסגרת גביע דייוויס, שתחל בסוף השבוע בפאלרמו, סיציליה. בדצמבר, המהווה בדרך כלל חורש למנוחה והכנות לקראת עונת הפעילות העמוסה החדשה, בסבב המקצועני, השתתפו טניסאי איטליה בליגת אולמות, שהיא תחרות רצינית. בינואר השתתפו שחקנים רבים בטורנירים באוסטרליה וחלק נטל חלק בתחרות קטנה בגרמניה ובסבב משחקים בארצם.

קפטן נבחרת איטליה, אדריאנו פאנאטה, הפתיע בכתיבות ההרכב לעימות עם ישראל – וקבע נבחרת צעירה. הוא ויתר על שירותיהם של אחיו קלאודיו ועל סימונה קולומבו, המומחה למשחקי זוגות בארץ המגף.

בסגל הנוכחי פרנצ'סקו קאנצ'לוטי, שיחגוג בסוף החודש את יום הולדתו ה־25, פאולו קאנה, בן 22, קלאודיו פיסטולצי בן 20 ווייננו נארגיסו, 17.

קאנה, המדורג 58 בעולם, יתמודד במשחקי היחידים וקרוב לוודאי שישתף פעולה עם הצעיר נארגיסו, אלוף הנוער של ווימבלדון, בזוגות. על המקום השני ביחידים יתחרו קאנצ'לוטי, 74 בעולם, שהתקדם השנה 168 מקומות בדירוג, לאחר שהיה פצוע, ופיסטולצי, מדורג 101, שבשנת 1985 היה מספר 1 בנוער בעולם.

האיטלקים חוששים מן הישראלים, ובמיוחד מעמוס מנסדורף, שאשתקד ניצח את פיסטולצי פלאשינג מדאו וקאנצ'לוטי – בדרום אפריקה.

אבל על מגרשי חימר בפאלרמו, ללא ספק נוטה הכף לצד המארחים באופן ברור. קאנה, קאנצ'לוטי ופיסטולצי, הם שחקני חימר מובהקים. לשלושתם חבטת כף יד מצויינת ותנועה טובה על המגרש. לקאנה עדיפות על חבריו, בזכות חבטת יעף טובה יותר. בעוכריו חוסר יציבות ממשחק למשחק. קאנה זכה בתחרות אחת, בבורדו ב־1986, כשגבר בגמר על קנט קארלסון, אחד השחקנים הטובים בעולם על מגרשי חימר.

קאנצ'לוטי נכנס לזירה הבינלאומית בתנופה רבה, כשזכה בשתי תחרויות ב־1984 וסיים אותה שנה כשהוא מדורג במקום ה־26 בעולם. ב־1986, סבל מפציעה שהסיגה אותו אחורה למקום ה־242. בדרום אפריקה הפתיע קאנצ'לוטי את דייוויד פייט בסיבוב הראשון ובסיבוב השני הוליך מול מנסדורף 6–0, לפני שאלוף ישראל גבר עליו.

פיסטולצי מצוי בקו עליה מתמיד. מדי שנה הוא משפר את דירוגו ומשחקו. 1988 תהיה, ללא ספק, שנת הפריצה קדימה. הוא מהווה את הסנונית הראשונה של מרכז הטניס האיטלקי ונארגיסו בא מיד אחריו. בעקבותיהם שחקנים רבים שכבר התברגו בין 200 הטובים בעולם.

האיטלקים זכו בגביע דייוויס ב־1976 והפסידו בגמר בשנים '60–'61 ו־'77 לאוסטרלים, ב־'79 לארה"ב וב־1980 לצ'כיה – תמיד במשחקי חוץ.

הישגים אלו נקבעו בזכות שני כוכבי העל של הטניס האיטלקי – ניקולה פייטראנג'לי, בשנות ה־60, ואדריאנו פאנאטה בשנות ה־70.

אחרי פרישת פאנאטה נשארו האיטלקים ללא עמוד שדרה לנבחרתם ונזקקו למזל רב כדי לשרוד בבית העליון. אחרי הנשירה המפתיעה של ארה"ב, אשתקד, לליגה האיזורית נותרו ארבע מדינות בלבד שלא נשרו, מאז פועלת שיטה זאת ב־1981. אלו הן אוסטרליה, שוודיה, צ'כיה ואיטליה.

האיטלקים חזקים מאוד בביתם, כפי שניתן להיווכח מבדיקת הופעותיהם בגביע דייויס, מאז 1922, השנה שבה החלו ליטול חלק במשחקים. מאזנה של איטליה: 79 נצחונות ו־13 הפסדים. בחוץ ניצחה נבחרת זו ב־40 משחקים והפסידה ב־36. במגרשים נייטרליים מאזנה: 3 נצחונות ו־7 הפסדים.

במגרשי פאלרמו האיטלקים טרם נוצחו ב־3 התמודדויות. הם ניצחו שם את פולין ב־1957, דנמארק ב־1979 ואת פראגוואי, עם ויקטור פצ'י ופראנציסקו גונזאלס, ב־1986.

אם בשנים האחרונות התקשו האיטלקים להחזיק מעמד בבית העליון, הרי שעתידם נראה מבטיח ביותר. לפני שלוש שנים הקימו בית ספר לטניס בריאנו, שבו משמשים פאנאטה, ברטולוצ'י ועוד מומחים רבים וטובים. הפירות לא איחרו להבשיל. פיסטולצי ונרגיסו הם רק שניים מחברי קבוצה גדולה של טניסאים מוכשרים הבאים בעקבותיהם. העבודה במרכז בריאנו מתבצעת לעומק ולא לרוחב. תחילה היו שם רק 26 טניסאים, אבל בשנה השניה צומצם הסגל ל־16 בלבד שחולקו ל־4 קבוצות, עם מאמן לכל קבוצה.

אין ספק שהאיטלקים מתגעגעים לגביע שהחזיקו בו ב־1976 ומוכנים להשקיע הרבה כדי להחזירו לידיהם.

ההתמודדות עם ישראל תהווה פתיחה לעידן חדש בטניס האיטלקי. לא עוד קלאודיו פאנאטה, ג'יאני אוקלפו וסימונה קולומבו – אלא חבר'ה צעירים, שפאנאטה מהמר עליהם. הוא בונה את נבחרת איטליה של שנות ה־90, ומייעד לה מטרה: להחזיר ארץ הספגאטי לצמרת הטניס העולמית. ■

פאולו קאנה, בן 22, מדורג 58 בעולם

פרנצ'סקו קנצ'לוטי (עם חברתו). יום הולדת 25 בסוף החודש. כיום 74 בעולם

קלאודיו פיסטולצי. 101 בעולם. בשנת '85 היה מס. 1 בנוער

המומחה לחימר

לניקולה פייטראנג'לי (בתצלום), 54, השחקן האיטלקי הסימפאטי, שיאים רבים הקשורים דווקא בגביע דייוויס.

הוא נולד בתוניס לאב צרפתי ואם רוסיה. השתתף במשחקי דייוויס מ־1954 עד 1972, ב־18 השנים הללו הופיע ב־66 התמודדויות, 163 משחקים, שבהם ניצח ב־120. מ־109 משחקי היחידים, ניצח ב־78, בזוגות מאזנו: 42 נצחונות ב־54 משחקים.

ב־1960 ו־1961 הוביל את איטליה למשחקי הגמר מול אוסטרליה, אבל השם ... [illegible]

דון דז'ארדין, סוכן השחקנים האמריקני שביקר בישראל, מספר על עיסוקו, על פילוסופיית המקצוע, על שחקניו □ ,אינני סוכן, אני מייצג לקוחות, יועץ פיננסי", הוא אוהב להגדיר עצמו □ חולק מחמאות לכדורסל הישראלי: "כאן חלה ההתקדמות הגדולה ביותר, בשנתיים־שלוש האחרונות, בכדורסל האירופי" □ מונה גם את חולשות הכדורסל שלנו, כפי שהבחין בהם: "יש בעייה של חוסר יציבות"

לקוח טאונס. מה שטוב לשחקן ולקבוצתו

מרדכי רוזנבלום

בכרטיס הביקור שלו לא מוזכרת המילה: כדורסל. כתוב שם: דון דז'ארדין, נשיא חברת California Diversified Enterprises. בתרגום חופשי: "חברת קליפורניה ליוזמות עסקיות מגוונות", או משהו דומה. לא כדורסל. גם לא בייזבול – למרות העובדה שדון נחשב היום אחד הסוכנים הגדולים בשני הענפים הללו ומייצג ספורטאים רבים, בארה"ב ומעבר לים. השבוע הוא היה בביקור בארץ, בא לראות את הלקוחות שלו.

בן 51. מטופח, הופעה צבאית משהו. "למדתי בווסט פויינט ואחר־כך שירתתי תקופה לא קצרה בצבא האמריקני", הוא מסביר בחיוך רחב.

20 שנה בכדורסל. בצד הניהולי, לא על הפארקט. ניהל את ה"פיטסבורג פייפרס" וה"קרוליינה קוגרס", מליגת ה"A.B.A" ששבקה חיים וה"פילדלפיה 76" מה"N.B.A".

היום סוכן שחקנים מצליח.

מומחים לכל

דון אינו מקבל כל־כך את ההגדרה "סוכן שחקנים": "אני מייצג לקוחות", הוא אומר. "יש לי חברה גדולה עם עובדים רבים, מומחים לתחומים שונים הקשורים ללקוח שלי. יותר נכון לומר שאנחנו 'יועצים פיננסים'. יש לי מומחים למס, מנהלי חשבונות, יועצי השקעות, משפטנים – הכל לטובת הלקוח".

והלקוח הוא בדרך כלל כדורסלן או שחקן בייזבול.

"מעבר להכנת החוזים לשחקן עם המועדון שמבקש את שירותיו, אנו מטפלים גם בצד הפינאנסי של הספורטאי. אנו מייעצים לו כיצד להשקיע את כספו בדרך הטובה ביותר, מציעים לו סוגי ביטוח שונים (למקרה מוות או פציעה, המסיימת קריירה וכן תוכניות לפנסיה). וכמובן, טיפול שוטף בחיפוש קבוצות המתאימות לשחקן".

לא, לא כל הסוכנים בארה"ב פועלים בצורה דומה. דון מכיר רבים שעיסוקם הוא רק בחיפוש הקבוצה לשחקן, או להיפך – שחקן לקבוצה

. "בנ.ב.א. יש דראפט ושם הסוכן לא עוסק כשיכנוע קבוצה כלשהי לחתום חוזה עם השחקן שאותו הוא מייצג. כאן המזל משחק תפקיד נכבד. לפעמים נדמה. שהדראפט פגע בשחקן וכולם מאוכזבים והנה מתברר כי הכל היה לטובה".

שליטה בשוק

הבעיה, לדבריו, הרבה יותר מורכבת עם הקבוצות שמעבר לים – באירופה, בישראל. "בעית הניהול", כך מכנה זאת דון דז'ארדין. והוא מסביר: "ארה"ב היא ספקית הכדורסלנים מספר 1 בעולם. נדמה לי היחידה. אין אחד בארה"ב המסוגל לדעת ולשלוט בכל השוק האדיר הזה ולהכירו היטב. גם אני לא יודע די, או מכיר את כל מה שהשוק מסוגל להציע לעולם הכדורסל. אבל אני בהחלט יודע ומכיר יותר מכל מנהל באירופה..."

וכאן הוא מתעכב בעניין המציק לו במיוחד – פעילותו של מנהל הקבוצה האירופית בארה"ב והנכונות שלו לבטוח בסוכן. "העקרון שלי כסוכן הוא לתת למועדון בדיוק את סוג השחקן המתאים לו. לא העיקר לחתום על חוזה ולמצוא קבוצה לשחקן שאותו אני מייצג, אלא לדאוג שהקבוצה תהיה גם מרוצה מהשחקן שהצעתי להם".

הוא איננו מתכוון רק לצד האתי של המקצוע, אם כי זה בהחלט נושא חשוב, לדעתו של דון, בפעילותו של הסוכן. "אני מדבר על ביזנס. אם אמליץ על השחקן הנכון למקום הנכון, הקבוצה תהיה מרוצה ותפנה אלי גם בעתיד", הוא מסביר.

אבל מנהל הקבוצה חייב לבטוח בסוכן אליו פנה. "במקרים רבים, כאשר פנו אלי וביקשו שחקן מסוים,

הלקוחות שלי

סוכן דון דז'ארדין, 20 שנה בביזנס

הנמנה על לקוחותי, אחרי שהסבירו לי מה בדיוק הם מצפים ממנו, נאלצתי לדחות את הבקשה, כאשר התכונות שהם רצו לא היו לשחקן המרוכר. הוא פשוט לא התאים. לינטון טאונס למשל, הוא שחקן התקפה בלתי רגיל. אבל אילו הפועל ת"א היתה צריכה שחקן הגנה, הייתי ממליץ להם על קרל איימוס, אפילו שהוא איננו השחקן שלי... הפועל ת"א וראי איננה מצפה מאיימוס 20 נקודות במשחק. ההגנה שלו היא הסיבה מדוע הוא טוב לקבוצה".

ההתקדמות הגדולה ביותר

הוא אינו רואה משחקי כדורסל רבים באירופה ובישראל. אבל, ממקום מושבו בקליפורניה, עוקב דון בעירנות רבה אחר הנעשה בכדורסל העולמי. היום הוא יכול בהחלט להתייחס לליגות השונות באירופה ולליגה הלאומית בישראל.

"התרשמתי מהליגה כאן – הוא אומר – ואני יכול לומר בבטחון מלא שהליגה שלכם עשתה בשנתיים־שלוש האחרונות את ההתקדמות הגדולה ביותר בהשוואה לשאר אירופה. אינני אומר שהליגה הישראלית טובה מזו של איטליה או של ספרד, אבל ההתקדמות היתה אצלכם גדולה ואני בטוח שהיא טובה מזו של צרפת".

יש חולשות לליגה הישראלית, לדעתו של רון. "ההכרה העולמית במשחקי הכדורסל בישראל תשתפר רק אחרי שהקבוצות יהיו יציבות. אינני מדבר על יציבות כספית בלבד, אם כי זה חשוב מאד. אני מדבר על יציבות ניהולית. ליגה נמדדת במספר הקבוצות החלשות לא רק בטבלה אלא גם בניהול. באיטליה פתרו את הבעיה ע"י שתי ליגות (IA ו־2A) וכך אפשר אולי לגלות קבוצה אחת חלשה בכל ליגה. בישראל יש יותר קבוצות חלשות".

מהי יציבות

והוא ממשיך: "מכבי ת"א היא הדומיננטית ביותר. קבוצה מנצחת ויציבה (לרוב זה הולך יחד). ישנן 4 או 5 קבוצות המסוגלות בפוטנציה להוות אתגר למכבי ת"א (ושוב, אני מדבר על הניהול). כל היתר חלשות ומאד לא יציבות. רק כאשר הקבוצות הללו יתחזקו, יעברו לניהול מקצועי ומקצועני, אולי הן לא תזכינה באליפות בעשור הקרוב, אבל בהחלט יסייעו לחיזוק הליגה ולקידום הכדורסל הישראלי".

יציבות. דון, כמו כל סוכן שחקנים, איננו רוצה להיות כוסה מרי (זה לא טוב לעסקים...), אבל הוא מוכן להסביר בעדינות למה בדיוק כוונתו: "יציבות זה סיום עונה ללא גרעונות; זה תשלום השכר לשחקנים בזמן; עמידה בחוזים; כרטיסי טיסה בהתאם למוסכם; שהשחקן לא יצטרך להגיע לאימונים ולמשחקים באוטובוסים. יציבות פירושה מקצוענות."

דון דז'ארדין מאמין בליגה הישראלית. "יש פוטנציאל", הוא קובע. לכדורסל הישראלי וכמובן, גם לעסקיו של הסוכן. ■

5 בנ.ב.א.; 6 בישראל

רון דז'ארדין מייצג היום קרוב ל־40 כדורסלנים בכל העולם. בנ.ב.א. יש לו 5, כעשרים כדורסלנים אמריקנים הקשורים אליו, מופיעים באירופה ובישראל. מי הם שחקניו?

★ בנ.ב.א:
רנדי רואר (מילווקי)
ג'יימס רנלסון (ראלאס)
ג'ים פיטרסן (יוסטון)
כריס מקנילי (ניקס)
בוב תורטן (פלידלפיה 76)

★ באיטליה:
גרג סטוקס (בולוניה)
צ'ארלי סיטון (ברשה)
ארנסט וונדרסלי (פאסקארה)
ג'ורג' סינגלטון (פורלי)
רן קלגו (רג'יו קלאאבריה)
קין רסטאני (רייטי)

★ בצרפת:
קלרנס קי (לימוז')
קני אוסטי (שאליי)

★ בישראל:
קין מגי (מכבי ת"א)
לינטון טאונס (הפועל ת"א)
קני אדנג' (הפועל חולון)
הרולד קינג (מכבי ר"ג)
ג'ו ביניון (מכבי חיפה)
פורסט מקנזי (רמלה)

לקוח מגי, מכבי דומיננטית גם בניהול

קופץ לרוחק אוונג'ליסטי. את הארד הוא העניק לאתלט צעיר, אבל שמו נשאר ברשומות כשלישי...

דוד אייגר

שערוריה! סקנדלו בית משוגעים! – בכותרות בלתי מחמיאות אלו, כיבדה באחרונה העתונות העולמית ענף בעל תדמית נקיה: האתלטיקה. כתמי הבוץ על גלימתה הצחה של "מלכת הספורט", נבעו מפרשיות שהתפוצצו בזו אחר זו בפניהם המרושנות של קברניטי ההתאחדות הבינלאומית ובראשן פרשת אוונג'ליסטי.

זה קרה ב־5 בספטמבר 1987, ביום שלפני האחרון באליפות העולם ה־2 באתלטיקה, ב"סטאדיו אולימפיקו" ברומא. קארל לואיס, 8.67 מטר ברוחק, הוכיח לסובייטי רוברט אמיאן (8.53) כי כאן לפחות עודנו מספר 1, אולם רבבות הצופים, שטרם נרגעו מאקסטזות הנצחון של יקירם פראנצ'סקו פאנטה ב־3000 מכשולים, התעניינו בדו־קרב איתרים זה פחות מביצועיו של אלוף איטליה, ג'ובאני אוונג'ליסטי. הסטודנט לארכיטקטורה בן ה־26 מרימיני אינו קוטל קנים, עם "ארד" אולימפי ואירופי ושיא אישי 8.43 מ'. בנסיונו השלישי ניתר אוונג'ליסטי ל־8.19 והתייצב במקום השלישי. בחלוף 5 דקות הוא נדחק אחורה בקפיצה של לארי מיידיקס ל־8.23. בסיבוב החמישי ביצר האמריקני הוותיק (כוכב משחקי הפועל 1983) את עמדתו עם 8.33. האיטלקי, ראשון בתור, יצא לנסיונו האחרון למחיאות כפיים קצובות ו...נוחת, קם, מתבונן בעקבות שהותיר בחול וצעד כשקט לספסל. תם ונשלם? השופטים לא סברו כך והתעמקו במיתקן המדידה. לפתע ריצדו על הלוח האלקטרוני הספרות 8.38, הקהל הריע ואוונג'ליסטי הניף ידיו אליעל. מיידיקס המום, ניתר רק ל־8.20 לשריקות בוז מחרישות אוזניים, וזהו־זהו האיטלקי טיפס על רוכן המנצחים לצידם של לואיס ואמיאן. עוד "ארד".

עדות ראשונה

כמה שעות אח"כ ב"מטרו" של רומא, פגשתי את האתלט הישראלי צפריר מינצר, שטען כי ממושבו ביציע הסמוך לבור העריך את קפיצתו האחרונה של אוונג'ליסטי בכ־8 מ' לכל היותר. מיידיקס סיפר אח"כ כי היה משוכנע שה־8.38 אינו נכון ודיווח על כך לתום טלז, ממאמני ארה"ב (ומאמנו האישי של לואיס), אך האמריקנים לא טרחו, משום מה, לערער.

הסיפור ימצא מקומו בפולקלור האתלטיקה העולמית, כעוד מקרה של הטיית תוצאות שלא ניתן להוכחה. רבים תושרים עד היום, לדוגמא, בכשרות המדידות של מהירות הרוח בקפיצת האלמוות של בוב בימון במכסיקו 68' ושל תוצאת אלוף מינכן 72' בכידון קלאוס וולפרמן, או בפסילת ניתור הנצחון במשולשת של האוסטרלי יאן קמבל במוסקווה 80'. מי שסבר כך לא לקח בחשבון את אפשרויות הטכנולוגיה המודרנית, כמו־גם את עוצמת היריבות הפנימית בספורט האיטלקי.

פצצת הטלויזיה

בראשית נובמבר הטילה הטלוויזיה האיטלקית RAI "פצצה": ניתוח גראפי ממוחשב של צילום הווידאו של הקפיצה המדוברת, במכשיר החדיש "טלבים", מדד אותה כ־7.80 מ'! מאחר שמירווח הטעות של המכשיר הוא 15 ס"מ לכל היותר, אין מנוס מהמסקנה שאוונג'ליסטי קיבל "בונוס" של חצי מטר!

כעבור כמה ימים הגיש המאמן הלאומי האיטלקי לשעבר בריצות קצרות, סנדרו דונאטי, תצהירים לוועד האולימפי האיטלקי ולמשטרת רומא, ועל פיהם, עוד לפני האליפות, סיכם המאמן הראשי אנצו רוסי עם השופטים כי תוצאתו של אוונג'ליסטי תהיה בסביבות 8.40 מ'!

מאמן אחר, לו סיפר דונאטי מבעוד מועד על התוצאה המתוכננת, סיפר כי חשב שמדובר בבדיחה... המערב גרמני אריך ברמיקר, הנספח הטכני לוועדה המארגנת, העיד כי הפריזמה (מכשיר המדידה) ננעצה במקום המדוייק בבור, ואין לו הסבר לקריאת התוצאה, אך מכל מקום, אתלט יודע להעריך את ביצועיו ומגיב כהתאם עוד לפני ההודעה על תוצאתו, ואילו אוונג'ליסטי לא נראה מאושר מיד לאחר קפיצתו.

ההאשמות עוררו סערת רוחות עולמית ומוקד המרקחה נותר באיטליה. שר הספורט פראנקו קרארו עסוק שם בהקמת אופוזיציה לפרימו נביולו, הנשיא הטוטליטארי של התאחדויות האיטלקית והבין־לאומית (IAAF), שסיים לבצר שלטונו האוליגרכי ב־IAAF תוך פיזור טובות הנאה בשפע לגוש המזרחי ולעולם השלישי, ועתה הוא מועמד לנשיאות הוועד האולימפי האיטלקי. יריביו במאבק רווי התככים, קפצו כמוצאי שלל רב על פרשת אוונג'ליסטי ועל הגילויים האחרונים בדבר שימוש נרחב בתכשירים אסורים.

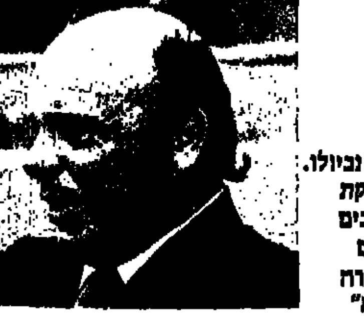
קנוניה [illegible]

המימסד הספורטיבי האיטלקי התייחס תחילה בביטול להאשמות. רוסי הכחיש את הסיפור וטען שבעת התחרות היה רחוק מהאירוע, ביציע העיתונות. לוצ'אנו בארה, יד־ימינו של נביולו, פטר את החשד לקנוניה כאבסורדי ומגוחך, וטען שאולי השתבש ציוד המדידה. חוקת האתלטיקה מאפשרת שינוי דירוג רק על סמך ערעור רשמי (שלא הוגש). עוד הודיע, כי יינקטו צעדים משמעתיים ופליליים נגד דונאטי בעוון הוצאת דיבה. נביולו שמר על שתיקה, אך מקורביו סיפרו כי יריביו הפוליטיים הם מלבי האש, ערב הבחירות לוועד האולימפי, ושדונאטי הפריח את האשמותיו כנקמה על פיטוריו מההתאחדות.

התגובות לא שיככו את הסערה, ונביולו מינה שלושה מחבריו ב־IAAF – יוגוסלאווי, מזרח גרמני וסודאני – לוועדת בירור. הם מיהרו לבדוק את התיק שהוגש מההתאחדות האיטלקית ופירסמו מסקנותיהם: "המיכשור פעל כשורה לפני הקפיצה המדוברת ולאחריה. רמאות לא תיתכן. החוקה אינה מאפשרת לקבל מדידה של מכשיר לא מוסמך כמו 'טלבים' ו...לא הוגש ערעור רשמי". נביולו אימץ את הדו"ח ודחה את הצעת הנשיא הקודם של ההתאחדות המערב גרמנית, לניתוח ביו־מכאני של כל הקפיצות ברומא. נסיון הטיוח היה בבחינת שמן על המדורה, ובראש מסע הצלב שנפתח לפיטורי המימסד האתלטי האיטלקי, התייצבו עיתוני הספורט המקומיים.

שי לאתלט צעיר

"פסק־דין סקנדליסטי": "שערוריית אוונג'ליסטי טבעה בחול"; "מאיזה בית משוגעים יצאה ועדת הבירור?", הכתירו ה"גאזטה" וה"קוריירה" את דיווחיהם.

פרימו נביולו. טקטיקת "הכלבים נובחים והשיירה עוברת"

כיצד הגיב אוונג'ליסטי? כמי שלא האמין שהיה בסוד הקנוניה (אם נערכה) רחץ בנקיון כפיו והצהיר שיהיה מרוצה גם מהמקום הרביעי אם יוכח שלא קפץ ל־8.38. "כשמונה שנותי באתלטיקה הבין־לאומית התנהגתי תמיד כספורטאי. אינני רוצה במדליה אם איננה מגיעה לי – אין לה עוד ערך עבורי, לאחר ששמי התלכלך", אמר ומסר את המדליה... כשי לאתלט צעיר – שיעור מעשי כיצד לרכוש פופולאריות בזול (שמו נותר ברשומות כשלישי באליפות העולם).

ונביולו, שמיהר להביע "הזדהות ספורטיבית ואישית" עם אוונג'ליסטי, חזר לשתיקתו ותכביו, כי מנסיונו הממושך ידע ש"הכלבים נובחים והשיירה עוברת". ■

יש עתיד

הפועל ירושלים, ילדות. עומדות, מימין: מול משהיוף (מאמנת ושחקנית הליגה הלאומית), ענת רוט, אורלי, יעל פרטיש, יעל יעקב, רווית אגסי, גלית וולף, נועה רקנטי (מאמנת ושחקנית הליגה הלאומית). יושבות: נעמה אהרונוביץ', ליאת קדמי, אביבית קציל, ורד מלול, מיכל צמח

חידוש בירושלים: יש גם ילדות

שנים רבות לא היתה בירושלים קבוצת ילדות לליגה – עתה כבר יש, במסגרת מועדון הפועל ■ על מה גאוות של קבוצת הפועל גבעת־חיים איחוד? ■

הפועל גבעת חיים איחוד. עומדים משמאל: יוסי ברוך (מנהל), יוחאי מירון, דותן כהן, יוהר אסליין, אילן ברוך, אלעד שפע, אסף פרי, עדי פלדי. כורעים, מימין: אלעד פרי, נועם פרינץ, נמרוד ידיד, אוהד שוחט, אלעד להב, אייר רום, דן בורוביץ'. יושבים: אמנון בורוביץ' ודניאל פרי.

צבי גלפרין

חידוש בירושלים: לראשונה מזה שנים רבות שיש במועדון הפועל בבי־רה קבוצת ילדות. בירושלים אומרים: החל עידן חדש. ראשי הקבוצה משוכנ־עים כי אספו שחקניות עם עתיד, עם כשרון מבטיח. מסתבר כי יש קשר הדוק בינה לבין קבוצת הנשים של המועדון.

ילדות הפועל ירושלים מדורגות עתה במרכז הטבלה בליגה המחוזית שלהן. הן תלמידות כתה ז', מתאמנות יחד שנתיים וזו השנה הראשונה שלהן במסגרת הליגה של איגוד הכדורסל.

"אם יידעו בירושלים שיש קבוצת ילדות, יתכן שיבואו עוד בנות", אומ־רים לנו אנשי הפועל שביקשו שנעשה פירסום לקבוצה. עשינו.

הפועל גבעת חיים היתה בשנות ה־60 "פירמה" בכדורסל הישראלי. תשע שנים בילתה בליגה הלאומית והשיא היה ב־1965 כשתפסה מקום שישי. שלוש פעמים היתה שמינית, פעם 9, עד שהידרדרה.

בחמש השנים האחרונות פועל בגבעת חיים איחוד בית ספר לכדור־סל, שבו 55 ילדים בשלוש קבוצות יי־צוגיות והשאר במסגרת לימודית, להקניית יסודות בלבד. הפעילות נע־שית במגרש פתוח. אולם, אומרים לנו שם, בדרך.

גאוות הקיבוץ: כל הילדים לבד מאחד, הם בני המקום.

ראובן פיינברג ארחאי ויאיר לפי־דות מופקד על הצד המקצועי. קבוצת הילדים של גבעת חיים מופיעה במחוז שומרון ומדורגת עתה אחרי הסיבוב הראשון במקום השלישי בטבלה. ■

ספורטאי החודש: מאטס וילנדר

מדור חדש ב"שבוע ספורט" יכתיר מדי חודש את הספורטאי הבולט בעולם וייאזכר את האירו־עים החשובים בחודש שחלף, גם כאלו שלא סוקרו בעתונות היו־מית.

נבחר ינואר 1988 הוא הטניס־אי השוודי מאטס וילאנדר, 23, הודות לזכייתו השלישית באלי־פות אוסטרליה הפתוחה. לאחר הדחת איוון לנדל, נחשב פאט קאש מועמד לנצחון במשטח הסי־נטטי הביתי, אולם וילאנדר (שג־בר קודם לכן על שטפן אדברג) הפריך התחזיות בגמר מרתוני בן 4 שעות וחצי.

נקודות ציון נוספות:

★ טניס: שטפי גראף הצעי־רה היא אלופת מלבורן לנשים, לאחר שיריבתה המסוכנת מארי־טינה נווראטילובה סולקה בחצי הגמר כידי כריס אוורט.

★ איגרוף: מייק טייסון הגן באטלנטיק־סיטי על תוארו העולי־מי המאוחד במשקל כבד וגרף עוד 5 מיליון דולאר בנוק־אאוט בסיבוב הרביעי ללארי הולמס הקשיש.

★ כדורגל: אלופת אירופה, פורטו, זכתה ב"סופר־קאפ" בהש־לימה נצחון כפול על אייאקס.

★ ספורט תחורף: המזרח גרמניה קטרינה ויט הוכתרה בפראג כאלופת אירופה בהחלקה אמנותית בפעם החמישית; הסוב־ייטי אלכסנדר פאדייב זכה בין הגברים וברית"מ נטלה 9 מ־12 המדליות; השווייצים פירמין צור־בריגן ומיקלה פיגיני מוליכים בגביע העולם בגלישה במורד; השוודי תומס גוסטפסון זכה ב־4 תארים באליפות אירופה בהחלקה מהירה, בהאג.

★ אתלטיקה: ההישגים הטו־בים בעולם נקבעו בידי בן גונסון (קנדה) ב־50 יארד באולמות, 5.15 שניות, והאוסטרלית קרי סקסבי ב־10 ק"מ הליכה על כביש, 42:14 דקות.

★ מכוניות: הפינים קאנקונן ופירונן זכו במירוץ היוקרתי פאר־יס־דאקאר ב"פז'ו 205".

★ אולימפיאדה: 161 מדי־נות, ובהן כל המזרח אירופיות, נרשמו לסיאול. על השתתפותן ויתרו, בין היתר, צפון קוריאה, קובה ואתיופיה.

★ פוטבול: וואשינגטון רדס־קינס זכתה בסופרבול ה־22, בנצ־חה את דנוור ברונקוס 10–42 בסן־דייגו. זכייה שניה בשלוש הופעות גמר מ־83'. דוד אייגר

תחזיטוטו

שישו שכטמן

השבוע: גביע הטוטו

המחזור הקרוב בטוטו, מחרתיים, הוא של משחקי גביע הטוטו, שתופסים אצלנו מסורת. אחרי שבת זו יחזרו אלינו משחקי הליגה לשבועיים נוספים, לפני שהנבחרת תצא לאוסטרליה. ללא כוכבי הנבחרת תימשך איפוא הפעילות המקומית בגביע הטוטו.

קבוצות הליגה הלאומית, שאליהן צורפו הפועל ירושלים והפועל חיפה מהארצית, שובצו לארבעה בתים, ארבע קבוצות בכל בית, ושאר קבוצות הליגה הארצית – לשלושה בתים.

הקבוצות יתמודדו בבתים והמנצחות – בחצי הגמר והגמר.

תחזית למחזור טוטו 23

1. בית״ר ירושלים - בית״ר ת״א. זמן קצר לאחר עימות הליגה ביניהן נפגשות שוב שתי הקבוצות הבית״ריות מהליגה הלאומית בגביע הטוטו. שום תוצאה לא תפתיע גם לאור יחסי הכוחות וגם לאור העובדה שבית״ר ירושלים משנה הרכבה מדי שבוע. משולש.

2. שמשון – מכבי חיפה. שבוע אחרי שניצחה שמשון בליגה, היא שוב תארח את החיפנים, שיש להם דאגות רבות בליגה. שמשון מחזיקה בגביע הטוטו ותנצח במשחק הזה. 1.

3. בני־יהודה – צפרירים חולון. גם כאן הצגה חוזרת למשחק הליגה שהיה בשבת ושבו לא היו שערים וגם הרמה לא היתה טובה. נקווה שדווקא השבת נזכה לראותם. בקשר לטוטו? – שום תוצאה לא תפתיע. משולש.

4. מכבי פ״ת – הפועל פ״ת. מי שראה את שתי הקבוצות בשבת ומי שהסתכל על מצבן בטבלה יודע שמכבי פ״ת זקוקה להרבה דברים, אבל לא לגביע הטוטו... 2 "סולו".

5. מכבי ת״א – הפועל ירושלים. התוצאה תלוייה בעיקר ביחסה של הפועל ירושלים למשחק: האם תירצה להוכיח שמבחינת היכולת והרכב השחקנים היא שייכת לליגה הלאומית או האם תידחה ההוכחה לשנה הבאה ואין להתייחס ברצינות לשיבוצה עם קבוצות הליגה הלאומית בגביע הטוטו. משולש.

6. מכבי נתניה – הפועל ב״ש. מכבי נתניה, מוליכת הליגה הלאומית, היא הקבוצה הישראלית היחידה שהצליחה לזכות בעבר בגביע האינטרטוטו. בכושרה הנוכחי היא מסוגלת גם השנה לזכות בגביע הטוטו בארץ. לסימון 1 אנחנו מוסיפים 2, אולי נתפוס הפתעה.

7. הפועל לוד – הפועל חיפה. שתי הקבוצות יותר מתעניינות בליגה. לוד במאבק ההישארות בלאומית, הפועל חיפה בעליה אליה. כל תוצאה אפשרית.

8. הפועל כ״ס – הפועל ת״א. שתיים מהקבוצות הטובות של הכדורגל הישראלי, נפגשות במשחק שהרבה מתוצאותיו תלויות ביכולת חוליות הקישור שלהן. כפ״ס אוהבת את מגרשה, ולא תפסיד בו. X, 1.

9. מכבי יבנה – הכח. מכבי יבנה טרם איבדה משאיפותיה בליגה, וזוכרת את גמר גביע הטוטו שבו השתתפה לפני שנתיים. הכח מעודדת מניצחונה בשבת, אולי תציג פנים חדשות. 1,2.

10. חדרה – עמידר. סוף סוף יש לנו משחק שקל לנחש בו את התוצאה: חדרה תנצח את עמידר, שיש לה דאגות קשות יותר בליגה. 1 "סולו".

11. מכבי יפו – הפועל בת״ים. עדיין לא סימנו X סולו. המפגש בין שתי הקבוצות השכנות מיפו ובת״ים, הקרובות מאד גם בליגה, מתאים לסימון כזה. X "סולו".

12. הפועל טבריה – הפועל עכו. "להקת ליברפול" חזרה בשבת שעברה מחיפה עם ניצחון והצהרה שהיא הקבוצה הטובה בליגה. הפועל עכו, האחרונה בארצית, לא תהיה יריבה לחלוצים הטובים של טבריה במגרשם. 1.

13. בית״ר נתניה – הפועל ר״ג. משחק קשה מאד לניחוש. שתי הקבוצות בקו עלייה מבחינת היכולת ומבחינת המיקום בטבלה. כל תוצאה אפשרית.

14. יהוד – שעריים. המשחק האחרון בטופס מפגיש שתי קבוצות שאוהבות את מגרשיהן הביתיים. מאחר שהמשחק ביהוד – 1,X יספיק לטוטו. ■

אלי כהן (מכבי פ״ת, מימין) ושימי ז׳אן מנתניה, במירוץ אחר הכדור במשחק שהיה ביום שישי שעבר. נתניה ניצחה 1-0. (צילום: גדי אברמוביץ׳)

הבתים בגביע הטוטו הלאומי

בית א׳: בית״ר ירושלים, בית״ר ת״א, שמשון, מכבי חיפה.
בית ב׳: בני יהודה, צפרירים חולון, מכבי פ״ת, הפועל פ״ת.
בית ג׳: מכבי ת״א, הפועל ירושלים, מכבי נתניה, הפועל באר שבע.
בית ד׳: הפועל לוד, הפועל חיפה, הפועל כפר סבא, הפועל ת״א.

גביע הטוטו הארצי
[illegible]

הצעות השבוע

שיטות מלאות

משחק	סולידי	הפתעות	הגיוני	לעשירים
1	x	1, 2	1, 2	1, x, 2
2	1, 2	x	1, x	1, x, 2
3	1, x	1, 2	1	1
4	2	2	2	2
5	1	1, x	1, x	1
6	1	1	1	1
7	1	1, x	1	1, x
8	x	x, 2	1, 2	1, x, 2
9	1	1	1, x	1
10	1	1	1	1
11	x	x	1, x	1, x
12	1	1	1	1
13	1, x	1, 2	1, x	1, x
14	1, 2	x	1, x	1, x
שלשות	—	—	—	3
כפולים	4	6	8	4
טורים	16	64	256	432

שיטה מצומצמת

משחק	שיטה	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	1, x, 2	1	x	2	1	x	2	1	x	2
2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
3	1, x, 2	1	x	2	x	2	1	2	1	x
4	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
5	1, x, 2	1	x	2	2	1	x	x	2	1
6	1, 2	1, 2	1, 2	1, 2	1, 2	1, 2	1, 2	1, 2	1, 2	1, 2
7	1, x, 2	1	1	1	x	x	x	2	2	2
8	1, x	1, x	1, x	1, x	1, x	1, x	1, x	1, x	1, x	1, x
9	1, 2	1, 2	1, 2	1, 2	1, 2	1, 2	1, 2	1, 2	1, 2	1, 2
10	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
11	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
12	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
13	1, x, 2	1, x, 2	1, x, 2	1, x, 2	1, x, 2	1, x, 2	1, x, 2	1, x, 2	1, x, 2	1, x, 2
14	1, x	1, x	1, x	1, x	1, x	1, x	1, x	1, x	1, x	1, x

שלשות 5
כפולים 4
טורים מלא 3888
טורים בשיטה המצומצמת 432

מוגש בשיתוף בנקלאומי

מה קורה בליגות הספורט למקומות עבודה במחוז תל־אביב? ■ מה המצב בכדורגל, בכדורסל, בקט־רגל, בשחמט, טניס, טניס־שולחן, קליעה כדורסל־נשים ובריג'

הספורט האמיתי לאלפים ולאלופים

קבוצת הכדורגל של בנק לאומי מרכז, אלופת השנים האחרונות במחוז ת"א. בין השאר נראים לואי רוט, יו"ר ועד העובדים הארצי בבנק (משמאל, עם כובעו המפורסם), המאמן, מנהל הקבוצה והשחקנים. במרכז: שופט הכדורגל יצחק בן־יצחק שניהל אחד ממשחקי בל"ל.

240 קבוצות ב־9 ענפי־ספורט משתייכות לליגות למקומות עבודה של הפועל במחוז תל־אביב ומתחרות כל ימות השנה לפי רמות שונות, בהתאם למיקון בשנת הפעילות הקודמת.

המסגרת מתאימה, למעשה, לכל מי שמעוניין בספורט תחרותי ועם זאת עממי, שבו המוטיווציה לייצג מקום עבודה, היא עדיין ערך. הדבר הבא לידי ביטוי בהופעה הנאה לתחרויות וברצינות שמגלים המשתתפים ומעל לכל, הרוח הספורטיבית שבה מצטיין המפעל הזה.

אין ספק שללא מתקנים ברמה גבוהה, שופטים מהדרג הבכיר (להם נייחד מקום באחד הגיליונות הבאים), ארגון מעולה ויכולת שמגלים רכזי הענפים וראשי הקבוצות, לא ניתן היה לקיים פעילות כל־כך נרחבת ואטרקטיבית.

השחקנים, חלקם מפורסמים מהעבר־הקרוב והרחוק וכן ספורטאים שלא היו מעוניינים לשחק במסגרות הקיימות של ההתאחדויות ושהספורט קרוב לליבם, מוצאים כאן ענין רב, מאחר שבנוסף לגורם החברתי הנובע ממקום העבודה, נוצרה באירוע זה תחושה של "גאוות יחידה".

הנסיון מלמד כי הפעילות בליגה למקומות עבודה נעשתה גם נושא של קבע בשיחות יומיומיות במקומות עבודה רבים, בין הספורטאים המשתתפים ובין הוועדים והנהלות המפעלים והמוסדות, שמעורבים בנעשה, באופן פעיל. במקרים רבים הם גם מנוף להשפעה רבה בתחומים נוספים.

פינה זו בעתון תבליט מעתה ספורטאים כבודדים וקבוצות ייחודיות בהשגיהן – כולם מהמשפחה הגדולה של ליגת מקומות העבודה. מטרה נוספת לפינה זו: להעלות את מודעות הציבור לספורט העממי ולעורר גופים ויחידים שלא הצטרפו למסגרת, לעשות זאת. יש פוטנציאל גדול בליגות למקומות עבודה ולמעשה כל חובב ספורט מסוגל למצוא כאן את מקומו ולהשתלב על פי כישוריו. לא רק פעילות גופנית יש כאן, גם כר נרחב לפעילות משכתית, במסגרת תחרויות בשחמט – "משחק המלכים" – או בבריג' שמתפתח בהתמדה.

בשלב זה של השנה אנו נמצאים כבר בעיצומן של מאבקי ההכרעה לעלייה לפליי־אוף העליון בכדורגל, כדורסל וקט־רגל. המתח גדול בכל משחק, כיוון שתוצאות השלב הזה נלקחות בחשבון ו"נגררות" לשלב השני, המסיים והקובע.

● בליגה הבכירה בכדורסל מתחרות ארבע קבוצות – חברת חשמל, אלופת השנים האחרונות, חברת השמירה, אגד מחסן מרכזי ובנק לאומי מרכז – על המקומות הראשונים. לכל אחת מהן הפסד אחד לפחות, כך שהמתח אדיר.

● בליגה הבכירה בכדורגל נעשתה ההתמודדות למסורת בין בנק לאומי מרכז לבין חברת חשמל, שתי הקבוצות ששומרות על יציבות לאורך שנים. גם השנה, כנראה, יוכרע המאבק במשחקים ביניהן. העבר מלמד כי ההתמודדויות הללו הצטיינו תמיד ברמה גבוהה ובהגינות ספורטיבית, עליה שומרים מנהלי הקבוצות שמלווים אותן לאורך כל השנים.

● בקט־רגל מתחרות עיריית ת"א, אלופת הספורטיאדה הבינלאומית 1987 ובנק לאומי, אלופת הליגה אשתקד, לצד קבוצות שמנסות לדחוק אותן מהצמרת – כמו קבוצת בזק תקשורת ועזיז הסטקייה, בכיכובו של שלום רזקבן הידוע בתעלוליו ושמשחקו מושך קהל רב. המשחקים בענף זה מהווים אטרקציה בלתי רגילה לקהל, הזוכה כמנת שערים גדושה, שכל־כך חסרה במשחקי הכדורגל הרגילים. כן רואים כאן מבצעים אישיים שהם כמעט בלתי־אפשריים על דשא. אכן הפעילות בענף זה גדולה מאד והוא כיום הוא הגדול בענפי הליגות למקומות עבודה. לא פחות מחמש 5 ליגות קיימות במחוז ת"א כשהפנינה בכתר היא, כמובן, הליגה הבכירה.

יש לציין שבאליפות אירופה האחרונה בקט־רגל, לנבחרות לאומיות, שנערכה בחודש שעבר, ושבה הגיעה הגיעה ישראל לחצי הגמר, השתתפו כמה שחקנים שמייצגים את קבוצת עיריית ת"א, מה מוכיח בעליל על הרמה הגבוהה המופגנת בליגת הקט־רגל למקומות עבודה.

ההתעניינות בתוצאות המשחקים ובהופעת הקבוצות היא עצומה, גם בקהל שמוזמן למשחקים, אבל במיוחד בין עובדי המפעלים המתחרים. כמה הנהלות אינן חוסכות מאמצים ומאפשרות לשחקניהם תנאים אופטימליים לאימונים, כדי להצליח.

כך למשל, כאשר קבוצת כור תעשיות משחקת נגד כור מתכת־המת, מדובר בחגיגה של ממש, במרכזה מופיע ישעיהו גביש, מנכ"ל קונצרן כור ועמו מנהלים בכירים, כדי להעניק גביע מיוחד לקבוצה המנצחת. זה בלי ספק אירוע מעניין מאין־כמוהו.

בסיום משחק קט־רגל סגוני, במסגרת הליגה, שהפגיש שתי קבוצות של דובק בספורטק בת"א, העניק המנכ"ל זרח גהל את הגביע לקבוצה המנצחת, לתשואות הקהל הרב שנכח במקום. זו היתה בהחלט חגיגה נהדרת.

אלו רק שני דוגמאות המוכיחות איזו רוח קיימת בליגה למקומות עבודה ומה יחסם של אישים שונים במערכת הכוללת, שמרכיבה את הפעילות הזו.

● בשחמט מעסיקה את המתחרים השאלה האם תשמור קבוצת התעשיה האווירית על מקומה הראשון, המסורתי, או שהשנה ינדוד הכתר לקבוצות המשטרה וחברת הסנה, המאיימות "חזק" על עליונות האלופים?

● בכדורסל־נשים, מתנהל השנה עימות בעל אופי לאומי מובהק, בין שתי קפטניות נבחרת ישראל לשעבר: האם תביא תמר שומכר, קפטן חברת בזק תקשורת את התואר לחברה שלה, או שתהיה זאת דווקא חנה הופמן־רבינוביץ, מהתעשיה האווירית?

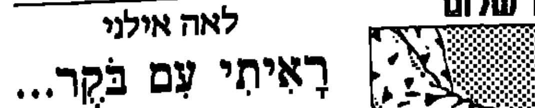
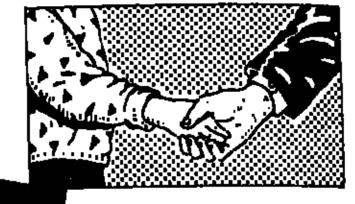
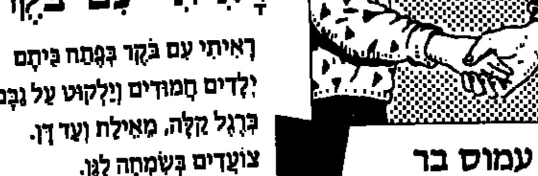
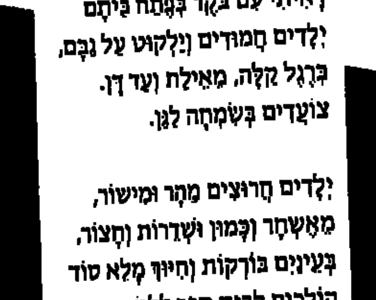
● בקליעה למטרה: האם קלעי משרד הבטחון יקלעו כול ביום התחרות, או שיהיו אלה קלעי בנק לאומי?

● בטניס: האם קבוצת תעשיה צבאית־"חרר" תיזכה במקום הראשון כמו אשתקד, או אולי עובדי בנק הפועלים, או בנק דיסקונט?

● בטניס שולחן: האם חובבי תעשיה צבאית־"חשמל" יגיעו ראשונים למטרה הנכספת ויקדימו את קבוצת בזק תקשורת, או שהגלגל יתהפך השנה?

● בבריג': האם הקבוצות החדשות שהצטרפו למסגרת זו יוכיחו איכות משחק גבוהה ותיחכום, נגד הקבוצות שזכו בתארים בשנה שעברה?

תשובות לכל אלו תקבלו מעתה בפינה זו. ■

שלום שלום

עמוס בר

לְמרוֹת שֶׁאַרְצֵנוּ קְטַנָּה, יֵשׁ בָּהּ
יִשּׁוּבִים רְחוֹקִים מְאֹד מֵהַמֶּרְכָּז,
יִשּׁוּבִים קְטַנִּים – עֲיָרוֹת פִּתּוּחַ,
קִבּוּצִים וּמוֹשָׁבִים. יִשּׁוּבִים אֵלֶּה
יוֹשְׁבִים קָרוֹב לַגְּבוּל וּלְעִתִּים עַל
הַגְּבוּל.

בַּיִּשּׁוּבִים הָרְחוֹקִים הָאֵלֶּה גָּרִים
אֲנָשִׁים, אֶזְרְחֵי הַמְּדִינָה שֶׁלָּנוּ. הֵם
עוֹבְדִים, בִּמְגוּרֵיהֶם שָׁם הֵם שׁוֹמְרִים
עַל הַגְּבוּל. יֵשׁ לָהֶם יְלָדִים חֲמוּדִים
הַגְּדֵלִים כְּמוֹ כָּל יַלְדֵי יִשְׂרָאֵל –
עַלִּיזִים, שׁוֹבָבִים וְלוֹמְדִים
בְּבֵית־סֵפֶר.

דָּבָר אֶחָד אֵין לָהֶם כְּמוֹ בְּמֶרְכַּז
הָאָרֶץ וּבֶעָרִים הַגְּדוֹלוֹת – מוֹפְעֵי
תַּרְבּוּת: הַצָּגוֹת תֵּאַטְרוֹן, הוֹפָעוֹת
אֳמָנִים – זַמָּרִים, פַּנְטוֹמִימַאִים,
קוֹסְמִים וְכוּ'. כְּדֵי לְהַעֲנִיק לַיִּשּׁוּבִים
הָרְחוֹקִים הָאֵלֶּה מְעַט תַּרְבּוּת
וְאָמָּנוּת הוּקַם מִפְעָל תַּרְבּוּתִי חָשׁוּב:

אָמָּנוּת לָעָם

תַּפְקִידָהּ שֶׁל אָמָּנוּת לָעָם לְהָבִיא
לַיִּשּׁוּבִים הַמְּרֻחָקִים מוֹפְעֵי תַּרְבּוּת:
הַצָּגוֹת, קוֹנְצֶרְטִים, זַמָּרִים וַאֲפִלּוּ
מִפְגָּשִׁים עִם סוֹפְרִים וּמְשׁוֹרְרִים.
הַמּוֹפָעִים וְהַמִּפְגָּשִׁים מְיֻעָדִים
לִילָדִים, לִבְנֵי־נֹעַר אוֹ לִמְבֻגָּרִים.
בְּכָל יוֹם וָיוֹם יוֹצְאוֹת מְכוֹנִיּוֹת
מְיֻחָדוֹת עִם הָאֳמָנִים וְעִם הַצִּיּוּד
שֶׁלָּהֶם לְכָל חֶלְקֵי הָאָרֶץ, לַמְּקוֹמוֹת
הָרְחוֹקִים בְּיוֹתֵר.

יִבָּנֶה הַמִּפְעָל הַנָּאֶה וְהֶחָשׁוּב הַזֶּה –
אָמָּנוּת לָעָם, וּלְחִיצַת יָד אוֹהֶדֶת לְכָל
הָעוֹשִׂים בַּמְּלָאכָה.

אִם נְשַׁוֶּה אֶת אַרְצֵנוּ לְפֶרַח – לֵב
הַפֶּרַח הֵם הַיִּשּׁוּבִים הַגְּדוֹלִים בַּמֶּרְכָּז.
עֲלֵי הַכּוֹתֶרֶת סְבִיבִים וְהַצִּבְעוֹנִיִּים הֵם
הַיִּשּׁוּבִים הָרְחוֹקִים וְאָמָּנוּת לָעָם הִיא
הַפַּרְפַּר הַצִּבְעוֹנִי הַמְּבַקֵּר בַּפֶּרַח
וּמַפְרֶה אוֹתוֹ.

לאה אילני

רָאִיתִי עִם בֹּקֶר...

רָאִיתִי עִם בֹּקֶר בְּפֶתַח בֵּיתָם
יְלָדִים חֲמוּדִים וְיַלְקוּט עַל גַּבָּם,
בְּרֶגֶל קַלָּה, מֵאֵילַת וְעַד דָּן.
צוֹעֲדִים בְּשִׂמְחָה לַגַּן.

יְלָדִים חֲרוּצִים מַהֵר וּמִישׁוֹר,
מֵאַשְׁחָר וְכַמּוּן וּשְׂדֵרוֹת וְחָצוֹר,
בְּעֵינַיִם בּוֹרְקוֹת וְחִיּוּךְ מָלֵא סוֹד
הוֹלְכִים לְבֵית סֵפֶר לִלְמֹד.

יְלָדִים חֲכָמִים, שׁוֹאֲלֵי שְׁאֵלוֹת,
הַקּוֹרְאִים בִּסְפָרִים וּמְבַקְשִׁים עוֹד
וָעוֹד,
מְדּוֹרוֹת וְקוֹרְנִית, שָׁרָשִׁים וְעֵין זִיו,
וּבְיָדָם אֲבוּקַת הָאוֹר.

אוֹר דַּעַת וּתְבוּנָה בְּיַלְדֵי יִשְׂרָאֵל,
מְנְתִיבוֹת וּנְבָטִים עַד זַרְעִית וְטַל־אֵל,
אוֹר סוֹדוֹת הַיְּצִירָה בְּכָל בֵּן וּבַת
מִמְּטוּלָה עַד אֵילַת.

צילום ראובן קסטרו

דברי חכמה

משה מאיר

עבודת צוות

אם תנסו להלביש ילד קטן הוא יתעקש ויאמר: "לא רוצה, רוצה לבדי". יתכן שהוא לא יצליח, אבל הוא יתעקש. העקשנות היא תכונה חשובה מאוד, כי היא דוחפת אותו לפעול וללמוד עוד ועוד.

העקשנות מופיעה גם אצל המבוגרים. והיא תכונה חשובה, אך כשמגזימים כמו בכל דבר היא עלולה להזיק. אם שחקן בקבוצת כדור־סל מתעקש לשחק לבד, לקלוע בעצמו את כל הסלים – הוא עלול להזיק לקבוצה. שחקן חייב ללמוד להפעיל את כל הקבוצה, ולא חשוב מי הוא זה שקולע.

כשהגיע יתרו חותנו של משה לביקור במחנה ישראל, הוא התבונן בדרכי חייהם וכצופה מן הצד ראה גם דברים שלדעתו כדאי היה לשנותם. "וישב משה לשפוט את העם ויעמוד העם על משה מן הבוקר עד הערב. אמר לו יתרו למשה: "לא טוב הדבר אשר אתה עושה, נבול תיבול גם אתה גם העם הזה, אשר עמך, כי כבד ממך הדבר, לא תוכל עשוהו לבדך".

יתרו יעץ למשה למנות שופטים שישפטו במקרים הקלים, ורק את המקרים הקשים יביאו אליו, אל משה.

נכון שיש הבדל בין משפט ששופט בו משה ובין משפט ששופט בו מישהו אחר, אך מה אפשר לעשות? אי־אפשר לעשות הכל לבד.

חשוב מאוד ללמוד לעבוד בצוותא עם חברים, "עבודת צוות" קוראים לזה, ויחד עם זאת לא לשכוח שכל אחד ואחד הוא חלק מקבוצה ועם זאת כל אחד בקבוצה שומר על המיוחד שבו, כל פרט הוא עולם בפני עצמו והוא תורם ליחד של הקבוצה ועוזר לה. נדמה לי שהחיים עוזרים לנו ללמוד זאת, כולנו חלק מקבוצה. חלק מקבוצה בבית הספר, חלק מקבוצה שונה וקטנה יותר בבית, קבוצה במשפחה, וגם – לכל אחד מאתנו יש את העולם הקטן שלו שאיש איננו יודע מה הוא חושב בו ועל מה הוא חולם בלילות, כאשר הוא נמצא לבד עם עצמו.

היי חברה!
תודה על מבול המכתבים.
נשתדל לענות על ראשון ועל
אחרון, רק –
סבלנות!

שימו לב

החל מהשבוע הבא אנחנו פותחים במדור: "החלפות" ללא תשלום. כל ילד שברשותו דבר מה להחלפה יכתוב על גבי גלויה בלבד אל: מערכת "מעריב לילדים" קרליבך 2 תל אביב.

מדור "החלפות" מה הדבר שהוא רוצה להחליף ומה לקבל תמורתו.

לדוגמא: זוג אופניים תמורת כל כרכי תבל ומלואה.
או: מחשב p.c תמורת מדפסת.
או: סט בובות ברבי תמורת עגלת משחק לבובות.
אנו נפרסם זאת בעתון לנוחיותכם.

ואתם, כבר מוזמנים לכתוב אלינו.

שרה שי

א. לְדַבִּי מִכִּתָּה ה'

אַתָּה כּוֹתֵב כִּי קְבוּצָה בְּכִתָּה מְקַיֶּמֶת מְסִבּוֹת וְאֵינָהּ מְזַמִּינָה אֶת הַכִּתָּה כֻּלָּהּ. שִׂיחוֹת לֹא עָזְרוּ וּלְדַעְתְּךָ גּוֹרֵר הַדָּבָר סִכְסוּכִים מְיֻתָּרִים בַּכִּתָּה. לִפְעָמִים, דַּבִּי, הַדֶּרֶךְ הַיְּחִידָה לְהַסְבִּיר הִיא לַעֲשׂוֹת! אוּלַי תְּיַצְּרוּ קְבוּצָה נוֹסֶפֶת וְתִיזְמוּ מְסִבּוֹת לְלֹא אוֹתָם חֲבֵרָה מִתְנַשְּׂאִים! אַתֶּם יְכוֹלִים לָתֵת לְעַצְמְכֶם שֵׁם מוֹשָׁךְ, סִיסְמָה, וְלָתֵת לָהֶם לָחוּשׁ כַּמָּה לֹא נָעִים לִהְיוֹת "לֹא בַּחֶבְרָה". לְאַחַר שֶׁיִּלְמְדוּ לְקַח תַּזְמִינוּ אוֹתָם לְהִתְאַחֵד אִתְּכֶם. בְּהַצְלָחָה!

ב. לְשָׁרוֹנָה הַיָּפָה

שְׁנֵי בָּנִים הִצִּיעוּ לָךְ חֲבֵרוּת וְאַתְּ אֵינֵךְ יְכוֹלָה לְהַחְלִיט בְּמִי לִבְחֹר. הַאִם אַתְּ מֻכְרַחָה לִבְחֹר? מִמִּכְתָּבֵךְ אֲנִי מִתְרַשֶּׁמֶת שֶׁנְּעִים לָכֶם לְבַלּוֹת כִּשְׁלִישִׁיָּה. יִתָּכֵן כִּי דְּרוּשָׁה כָּאן שִׂיחָה מִלֵּב אֶל לֵב, הָאוֹמֶרֶת כִּי אַתְּ מְחַבֶּבֶת אֶת שְׁנֵיהֶם וּמַעֲדִיפָה שֶׁלֹּא לִפְגֹּעַ בִּידִידוּת אַמִּיצָה כָּזֹאת עַל יְדֵי בְּחִירָה. אוּלַי עִם הַזְּמַן יַעַמְקוּ הָרְגָשׁוֹת כְּלַפֵּי אַחַד הַחֲבֵרִים וְאָז גַּם אַתְּ תִּרְצִי לִבְחֹר. אוּלַי?

ג. לְיוֹסִי גַּן הַשֶּׁבַע

בְּכָל יוֹם אַתָּה רָב עִם אִמְּךָ בִּדְבַר הַזְּמַן שֶׁבּוֹ עָלֶיךָ לְהָכִין שִׁעוּרִים וְהִנְּךָ מְבַקֵּשׁ עֶזְרָה. נוּכַל לַעֲנוֹת לְךָ רַק מִתּוֹךְ הַנָּחָה שֶׁאַתָּה אָכֵן מֵכִין אֶת כָּל שִׁעוּרֶיךָ (שֶׁאִם לֹא כֵּן אִמָּא צוֹדֶקֶת, נָכוֹן?). אִמָּא לוֹחֶצֶת מִתּוֹךְ חֲשָׁשׁ שֶׁהֶשֵּׂגֶיךָ הַלִּמּוּדִיִּים יִפָּגְעוּ אִם תָּכִין שִׁעוּרֶיךָ מְאֻחָר, כְּשֶׁהִנְּךָ עָיֵף וְלֹא מְרֻכָּז. מֶחְקָר בְּארה"ב מַרְאֶה שֶׁזְּמַן הָרִכּוּז הַטּוֹב בְּיוֹתֵר הִנּוֹ בִּשְׁעוֹת הַצָּהֳרַיִם, לְאַחַר מְנוּחָה שֶׁל כְּשָׁעָה. נַסֵּה לְהַגִּיעַ לְהֶסְכֵּם עִם אִמְּךָ כִּי תַּתְחִיל אֶת הַשִּׁעוּרִים בַּצָּהֳרַיִם וְתְסַיְּמֵם בָּעֶרֶב, לְאַחַר הַפְסָקָה בָּאֶמְצַע (מִשְׂחָקִים, צְפִיָּה בַּטֶּלֶוִיזְיָה וְעוֹד). כָּךְ לְפָחוֹת תּוֹכִיחַ לְאִמְּךָ שֶׁהִנְּךָ מוּכָן לְקַבֵּל אֶת הַמְלָצָתָהּ. עֲבוֹדָה נְעִימָה!

גבע חובב טבע

עמוס בר

לָאָן שֶׁלֹּא תִּפְנֶה – סַבְיוֹנִים תְּגַלֶּה

לַסַּבְיוֹנִים כִּיף! הֵם צוֹמְחִים וּפוֹרְחִים בְּכָל אֵזוֹרֵי הָאָרֶץ. אֶפְשָׁר לִפְגֹּשׁ כִּמְעַט בְּכָל חָצֵר, אֲפִלּוּ בְּשׁוּלֵי מִדְרָכוֹת בֶּעָרִים הַגְּדוֹלוֹת.

כֵּיצַד הֵם מַגִּיעִים לְשָׁם?

כַּמּוּבָן, בְּעֶזְרַת הָרוּחַ. בְּתֹם הַפְּרִיחָה יוֹצֵר כָּל פֶּרַח אֶת "רֹאשׁ הַסַּבָּא הַלָּבָן", מִמֶּנּוּ קִבֵּל אֶת שְׁמוֹ – סַבְיוֹן. כָּל זֶרַע נוֹשֵׂא צִיצִית, מֵעֵין נוֹצָה זְעִירָה וְכָל רוּחַ מְעִיפָה אֶת הַזְּרָעִים הַמְנֻצִּים. הֵם עָפִים לְמֶרְחַקִּים וְנוֹחֲתִים בְּכָל מָקוֹם. הַזְּרָעִים בְּנֵי־הַמַּזָּל מַגִּיעִים לְחָרִיצִים בַּקַּרְקַע, שָׁם מְחַכִּים עַד לַגֶּשֶׁם הָרִאשׁוֹן וְנוֹבְטִים.

בִּזְכוּת הָרוּחַ הַמְּפִיצָה אֶת הַזְּרָעִים אָנוּ פּוֹגְשִׁים אֶת פִּרְחֵי הַסַּבְיוֹנִים בְּכָל פִּנָּה בְּאַרְצֵנוּ.

בִּזְכוּת הַתְּפוּצָה הַגְּדוֹלָה אֵין הַסַּבְיוֹן פֶּרַח מוּגָן וּמֻתָּר לְקָטְפוֹ. יֵשׁ יְלָדִים הָאוֹהֲבִים לִתְלֹשׁ אֶת עֲלֵי הַפֶּרַח הַצְּהֻבִּים תּוֹךְ מִשְׂחָק: אוֹהֵב לֹא אוֹהֵב... וְהֶעָלֶה הָאַחֲרוֹן שֶׁנּוֹתַר הוּא הַקּוֹבֵעַ...

הַסַּבְיוֹן שַׁיָּךְ לְמִשְׁפַּחַת הַמֻּרְכָּבִים, מִכֵּיוָן שֶׁהַפֶּרַח שֶׁלּוֹ מֻרְכָּב מֵהַרְבֵּה פְּרָחִים זְעִירִים.

צְאוּ לֶחָצֵר אוֹ לַשָּׂדֶה, כְּשֶׁאַתֶּם מְצֻיָּדִים בִּזְכוּכִית מַגְדֶּלֶת, וְהִתְבּוֹנְנוּ בְּפֶרַח הַסַּבְיוֹן. מִיָּד תְּגַלּוּ כִּי הַפֶּרַח בֶּאֱמֶת מֻרְכָּב מֵהַרְבֵּה פְּרָחִים קְטַנִּים וְצִנּוֹרִיִּים הַמְסֻדָּרִים מְעֻגָּלִים. וְרַק בַּמַּעְגָּל הַחִיצוֹנִי יֵשׁ לְכָל פֶּרַח לָשׁוֹן אֲרֻכָּה, זֶה הֶעָלֶה הַצָּהֹב. אֵלּוּ פְּרָחִים לְשׁוֹנִיִּים. כָּל הַפְּרָחִים הַזְּעִירִים בְּיַחַד יוֹצְרִים פֶּרַח גָּדוֹל, הַמַּזְמִין חֲרָקִים לְבִקּוּר.

פִּרְחֵי סַבְיוֹן   צִלֵּם: גַּבִּי אֶלְדָּר

עודד בצר

בֻּבָּתִי עֶנְבַּל נָפְלָה

בֻּבָּתִי עֶנְבַּל נָפְלָה,
בְּרַגְלָהּ הִיא נֶחְבְּלָה.
אֵיךְ? כֵּיצַד? אֵינִי יוֹדַעַת.
וְעַכְשָׁיו עֶנְבַּל צוֹלַעַת.
תְּנוּ עֵצָה! מָה אֶעֱשֶׂה?
אֶת עֶנְבַּל אֵיךְ אֲרַפֵּא?
עַל יָדָהּ אֲנִי יוֹשֶׁבֶת,
מִתְלַבֶּטֶת וְחוֹשֶׁבֶת.

הַסַּבּוּ אַהֲרֹהֵר עוֹד רֶגַע
מָה תְּרוּפָה אֶמְצָא לַפֶּגַע.
כִּי מֵאָז נָפְלָה עֶנְבַּל,
לֹא שָׁווֹת רַגְלֶיהָ כְּלָל.
הָאַחַת הִיא אֲרֻכָּה
הַשְּׁנִיָּה מְעַט קְצָרָה.
הֵן תֵּדְעוּ – בִּשְׁעַת נָפְלָה
הִיא שָׁבְרָה אֶת קַרְסֻלָּהּ.

לְתַקֵּן הַמְקֻלְקָל,
אֵין זֶה קַל בְּדֶרֶךְ כְּלָל.
לְרַפֵּא – אִם גַּם אֶרְצֶה –
זֶה דָּבָר מְאֹד קָשֶׁה.
אַךְ כֵּיצַד שׁוֹבְרִים בֻּבּוֹת,
זֹאת יוֹדְעוֹת הַיְלָדוֹת.
וְעַל כֵּן אֲנִי גּוֹמֶרֶת
מַכְרִיזָה כָּאן וְאוֹמֶרֶת:

אִם אֶשְׁבֹּר בְּכַוָּנָה
אֶת הָרֶגֶל הַשְּׁנִיָּה,
אָז שְׁבוּרוֹת שְׁתֵּי הָרַגְלַיִם
תִּשְׁתַּוֶּינָה שׁוּב הַשְּׁתַּיִם.
כְּלוּם הַבַּנְתֶּם? מֵעַתָּה
בֻּבָּתִי כְּבָר לֹא תִּצְלַע.
לֹא תִּצְלַע בֻּבָּה עֶנְבַּל.
הִצְדַּקְתִּי? כָּאן אֶשְׁאַל.

אדר אבישר

מַתִּי כַּסְפִּי וְרִיקִי גַּל

"אִמָּא" הוּא שְׁמוֹ שֶׁל שִׁיר חָדָשׁ שֶׁשָּׁרָה רִיקִי גַּל בְּמוֹפָע מְשֻׁתָּף עִם מַתִּי כַּסְפִּי. שִׁיר שֶׁבְּאֶמְצָעוּתוֹ מְנַסָּה רִיקִי לַעֲשׂוֹת חֶשְׁבּוֹן נֶפֶשׁ עַל יַחֲסֶיהָ עִם אִמָּהּ, אוֹ אוּלַי לְנַתֵּחַ אֶת מַעַרְכוֹת הַיְחָסִים הַמֻּרְכָּבוֹת שֶׁבֵּין אֵם לְבִתָּהּ מִגִּיל צָעִיר מְאֹד וְעַד גִּיל מְבֻגָּר. יְחָסִים שֶׁמֻּרְכָּבִים מֵאַהֲבָה, שִׂנְאָה, קִנְאָה, פִּרְגּוּן וְאַכְזָבָה וּמִמִּכְלוֹל עָצוּם שֶׁל רְגָשׁוֹת חִיּוּבִיִּים וּשְׁלִילִיִּים.

מִסְתַּבֵּר שֶׁגַּם מְבֻגָּרִים נִתְקָלִים בְּכָל אוֹתָן הַשְּׁאֵלוֹת הַמְּצִיקוֹת כְּשֶׁהֵם בָּאִים לְנַתֵּחַ אֶת מַעֲרֶכֶת הַקְּשָׁרִים שֶׁלָּהֶם עִם הוֹרֵיהֶם. מִסְתַּבֵּר שֶׁאֲנַחְנוּ סוֹחֲבִים אִתָּנוּ לְכָל אֹרֶךְ הַחַיִּים אֶת הַשְּׂמָחוֹת וְהַהִתְגַּנְּווּיוֹת הַקְּטַנּוֹת, מָה שֶּׁרַק מִשְׁתַּנֶּה הִיא הַהִתְיַחֲסוּת, בִּקֹּרֶת הַמַּבָּט. בְּעֶצֶם בְּכָל אֶחָד מֵאִתָּנוּ נִשְׁאָר מַשֶּׁהוּ מֵהַיֶּלֶד, וְאִמָּא נִשְׁאֶרֶת אִמָּא גַּם כְּשֶׁהַיֶּלֶד הוּא בֶּן 40.

בָּעֶרֶב הַזֶּה שֶׁל מַתִּי וְרִיקִי יֵשׁ הַרְבֵּה שִׁירֵי עֶרֶשׂ שֶׁלֹּא נוֹעֲדוּ לְהַרְדִּים, שִׁירִים שֶׁמְּסַפְּרִים עַל תַּפְקִידָהּ שֶׁל הָאֵם, עַל כַּמָּה שֶׁבְּעֶצֶם קָשֶׁה לְמַלֵּא אֶת הַתַּפְקִיד: לְיַשֵּׁן אֶת הַיֶּלֶד הַבּוֹכֶה, וּלְיַשֵּׁן אֶת הַבַּעַל הַמִּתְלוֹנֵן. יֵשׁ כַּמּוּבָן גַּם שִׁירִים אֲחֵרִים בָּהֶם שָׁרִים מַתִּי וְרִיקִי עַל אַהֲבוֹתֵיהֶם וְתִקְווֹתֵיהֶם כְּמוֹ הַלָּהִיט שֶׁל רִיקִי, "הִנֵּה פָּתַחְתִּי סָלוֹן" וְכַמּוּבָן "יֶלֶד אָסוּר יֶלֶד מֻתָּר" שֶׁמְּסַפֵּר עַל הַשְּׁבִיל הָאָרֹךְ וְהַמִּתְפַּתֵּל הַנִּקְרָא: חַיִּים.

הָעֶרֶב מֻרְכָּב מִלְּהִיטִים מֵהָאַלְבּוֹם הָאַחֲרוֹן שֶׁל רִיקִי וְשֶׁל מַתִּי וּמִשִּׁירִים חֲדָשִׁים הָעוֹמְדִים לִרְאוֹת אוֹר בְּאַלְבּוֹם חָדָשׁ. רִיקִי גַּל הִיא זַמֶּרֶת וָתִיקָה, הִיא הֵחֵלָּה אֶת הַקַּרְיֵרָה שֶׁלָּהּ לִפְנֵי שָׁנִים רַבּוֹת. מִשּׁוּם מָה הִיא עַד עַכְשָׁיו לֹא הוֹצִיאָה תַּקְלִיט עִם שִׁירִים שֶׁלָּהּ לַמְרוֹת שֶׁהִיא הִשְׁתַּתְּפָה בְּמַחֲזוֹת זֶמֶר וּבְהַצָּגוֹת רַבּוֹת. בַּתְּקוּפָה הָאַחֲרוֹנָה הִיא מְכַכֶּבֶת בַּמַּחֲזֶמֶר "עֲלוּבֵי הַחַיִּים" בַּתֵּאַטְרוֹן הַקָּאמֶרִי. גַּם בָּעֶרֶב שֶׁלָּהּ הִיא מְשַׁלֶּבֶת אֶלֶמֶנְטִים שֶׁל מִשְׂחָק עִם הַשִּׁירָה. לִפְנֵי כַּחֲצִי שָׁנָה הֶחְלִיטָה רִיקִי לְהוֹצִיא אַלְבּוֹם מִשֶּׁלָּהּ. לְעֶזְרָתָהּ נִרְתַּם הַזַּמָּר וְהַמּוּסִיקַאי מַתִּי כַּסְפִּי שֶׁכָּתַב לָהּ מוּסִיקָה וְעִבֵּד אֶת מַרְבִּית הַחֹמֶר. מַתִּי גַּם עוֹבֵד עַל הַתַּקְלִיט הֶחָדָשׁ שֶׁל רִיקִי.

אֶת מַתִּי כַּסְפִּי אֵין צֹרֶךְ לְהַצִּיג, הוּא הֵחֵל אֶת הַקַּרְיֵרָה שֶׁלּוֹ בְּלַהֲקָה צְבָאִית וּלְאַחַר שֶׁהִשְׁתַּחְרֵר הִתְפַּרְסֵם בְּתַקְלִיט סוֹלוֹ מְצֻיָּן שֶׁהֵנִיב הַרְבֵּה לְהִיטִים מֻכָּרִים, "אֵיךְ זֶה שֶׁכּוֹכָב", "כְּשֶׁאֱלֹהִים אָמַר בַּפַּעַם הָרִאשׁוֹנָה" ו"אל"מ בְּמִלּוּאִים". וּלְאַחַר מִכֵּן הוֹצִיא עוֹד תַּקְלִיטִים בֵּינֵיהֶם תַּקְלִיט עִם שִׁירִים בְּרָזִילָאִיִּים שֶׁתֻּרְגְּמוּ לְעִבְרִית, "אֶרֶץ טְרוֹפִּית יָפָה". גַּם מַתִּי נוֹהֵג לַעֲשׂוֹת חֶשְׁבּוֹן עִם יַלְדוּתוֹ בְּשִׁירִים רַבִּים כְּשֶׁהַבּוֹלֵט שֶׁבָּהֶם הוּא כַּמּוּבָן הַשִּׁיר "זוֹ יַלְדוּתִי הַשְּׁנִיָּה".

מַתִּי כַּסְפִּי וְרִיקִי גַּל

רחל שי

לפנינו שני סיפורים דומים. סיפורן של שתי קבוצות צעירים, בשני מקומות שונים בעולם כשהמשותף להן היא העשיה היפה.

הקבוצה האחת, היא קבוצת צעירים גרמניים בעיירה טיץ שבגרמניה. לאחר שנתיים של פעילויות שכללו עבודות-שיקום, בהן השתתפו עשרות תלמידים מתנדבים, הם נטעו עשרות עצים בשלושה בתי קברות יהודיים באיזור.

הדבר החל בהקמת "קבוצת עבודה". כ-20 תלמידים בבית הספר התיכון המקומי החליטו לפתוח בתוכנית של שיקום וניקוי בתי קברות יהודיים בשלוש עיירות קטנות. בהדרגה הצטרפו תלמידים נוספים ליוזמה זו. התלמידים חקרו את ההיסטוריה של הקהילות היהודיות, שחיו באיזור לפני מלחמת העולם השניה בתקופת הנאצים ולפני שנה הם פירסמו את תוצאות מחקרם.

אחדים מיוזמי התכנית סיימו בינתיים את בית הספר, אך מסרו כי התלמידים בבית ספרם מוכנים להמשיך בעבודה.

הקהילה היהודית באיזור שיבחה את התלמידים על מאמציהם.

גם אצלנו גילתה קבוצת צעירים יוזמה דומה. 60 פרחי טייס של חיל האויר ערכו לפני כשבועיים מבצע של עבודות שיפוצים ברחבי העיירה אופקים.

חניכי קורס הטייס של חיל האויר הגיעו ל-5 ימים לעיירה אופקים ועסקו בעבודות שיפוץ ובניה, במסגרת "שבוע החינוך", המהווה שלב בסדרת החינוך של חניכי הקורס מועצת העיירה אופקים סיפקה לצעירים את החומרים והם צבעו וסיידו 40 דירות של קשישים בעיירה. פרחי הטייס עסקו גם בשיפור פני העיר, בצביעת מעקי בטיחות ומעברי חציה בעיירה.

תיק סגור

דורית אורגד

תקציר הפרק הקודם: בדרך התשובה לביתו נזכר אביגדור בבחורים הרעים שסגרו אותו בחושך, והתנחם במחשבות טובות על רונן.

פרק 15: סיפורי סבתא

החשש שמא דואגים לו לא הטריד את אביגדור. הוא בכלל לא חשב על כך. מאז הפעם ההיא, שהסתתר בצינור הבטון מתחת לגשר, לא התרחק מן הבית. המשפחה ידעה שהוא בסביבה, וכבר שנים לא אמרו לו לחזור מוקדם, וגם ד-רים אחרים כמעט לא אמרו לו. וכשבאו אורחים, דאגו שהוא ישאר עם סבתא במרפסת הסגורה.

אביגדור היה מתרגש בלבו לפני בוא האורחים. פירוש הדבר לגביו היה מטעמים. אמו היתה מביאה על מגש למרפסת הסגורה, ודיבורים חביבים שהיתה מדברת עם סבתא. לפעמים היו באים להזמין את סבתא לבוא ולשבת עם האורחים, ואביגדור היה נשאר לבדו בחדר. זה לא הפריע לו. הוא לא אהב את מבטיהם הסקרניים של הקרובים, שהיו נשלחים אליו מזוויות העיניים. המבטים האלה היו הופכים את רגליו וידיו למטילי ברזל כבדים שקשה מאוד להזיז אותם, והכובד הזה היה גורם לו ייסורים. למעשה, היתה המתכת ניצקת לאבריו גם בנוכחות בני משפחתו, להוציא את סבתו שבחברתה לא היה לו שום קושי להתנועע. ולפעמים אפילו הרגיש קלילות מופלאה בחברתה, כאילו אין דבר שנבצר ממנו לעשות בידיו הגדולות, המגושמות.

ואז, ברגעים נעימים אלה, היה גם הדיבור קל עליו יותר, ואביגדור היה שואל את סבתא שאלות. במיוחד היה שואל וחוזר ושואל למה הוא לא כמו כולם. וסבתא, כל זמן שהיתה בריאה והיה לה כוח, היתה מספרת לו על חכמים גדולים, כמו למשל רבי עקיבא, שהרבה שנים אף אחד לא ידע עליו שהוא כזה חכם. והיא סיפרה לו על אנשים פשוטים שעסקו במלאכות בזויות, ואיש לא החשיב אותם, עד שיום אחד נפתח פיהם לומר דברי חוכמה וכולם התביישו על שזלזלו בהם כל הזמן. אבל בשנה האחרונה כבר לא היה לסבתא כוח לספר סיפורים, והיא היתה חוזרת ואומרת לאביגדור: "אתה צריך למצוא לך חבר, ואחרי זה הכל יסתדר". וכשנזכר אביגדור עכשיו במלים האלה, הוא חשב על רונן, והתרגשות אחזה בו.

המשך בשבוע הבא

מתוך ספר שעומד לצאת לאור ב"עם עובד"